

Déliab

30
FILLÉR

III. ÉVFOLYAM 31 SZ.

Radó Teri

BUDAI SZINKÖR.

Rozgonyi felvétele

BUDAPEST 1929. AUGUSZTUS 3.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

**A könyvpiac
szenzációja**

LAKATOS LÁSZLÓ

új regénye

**EGY ÉJSZAKA
TÖRTÉNETE**

**most jelent meg díszes
félbőrkötésben**

Ara postán bérmentve 2 pengő 90 fillér, szemé-
lyes átvétel esetén 2 pengő 68 fillér

**Megrendelhető
a kiadóhivatalban,**

Budapest, VII, Dohány ucca 12

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

NY. MUSEUM
HIRLAP-OSZTÁLY

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér, Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona, Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány ucca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

(Byssz Róbert rajza)

Harc egy igazgatói szék körül

A színházak történelmében páratlanul és egyedülálló eset játszódott le az elmúlt napokban. Az már előfordult ugyan, hogy az önjelöltek légiója szerepelt akkor, amikor arról volt szó, hogy egy-egy színház új kezekbe kerül, de az még sohasem, hogy egy befejezett ténnyel szemben minden módot felhasználjanak arra, hogy azt megsemmisítsék.

Megemlékeztünk arról, hogy a váltságba jutott Magyar Színház két héttel ezelőtt végre révbe jutott és az új érdekltség Bródy Istvánt szerződtette művészeti igazgatónak. Ezt a hírt mindenki örömmel fogadta, mert végre olyan kezekbe került a művészi kezelés, amely biztosíték, hogy a jövőben nem fognak megisméltódni azok az események, amik az elmúlt éra alatt.

De nem mindenki örült ennek a ténynek, sőt voltak, akik minden követ megmozgattak, hogy azt megváltoztassák.

Első volt *Ernst* Endre, aki túl akarta licitálni az új érdekltség ajánlatát és ebben már annyira ment, hogy hajlandó lett volna lemondani minden aktív szereplésről a színházban. Hiába volt azonban minden, mert a *Hegedüs—Blumenthal—Rác* csoport szerződése már alá volt írva.

Közben másirányban is megindultak a harcok. Egyesek azt próbálták magyarázgatni az új érdekltségnek, hogy ők megfelelőbbek volnának Bródy Istvánnál az igazgatói székben. Folytak a tárgyalások a Fészek klubban, a Színészszövetség irodájában és eldugott vendéglőkben. Nehogy azt higyük azonban, hogy ezeken a megbeszéléseken egy és ugyanaz a személy vett részt. Nem. Valamennyi helyen más és más színházi ember akarta rávenni az új bérlőket arra, hogy őt legye meg direktornak Bródy helyett.

Magas állású politikusok, nagy szerepet vivő újságvezérek protezsálták védettjeiket, akik valamennyien nyil-

tan azt hirdették, hogy ők lesznek a Magyar Színház művészeti igazgatói.

Igy került a köztudatba többek között az, hogy *Bárdos* Arthur már le is szerződött a Magyar Színházhoz. A színházi bennfentesek részletesen hirdették az új direktor szerződését és programját. Ugyanakkor azonban a kávéházi Skótok egyrésze *Lengyel* Menyhért nevét emlegette. Lassanként mindig több és több név került forgalomba, mint a Magyar Színház igazgatójelöltje.

Nagy titokban emlegették Karinthy Frigyes, Egyed Zoltán, Zsolt Béla, Vágó Béla és mások nevelt,

akiknek a hívei igyekeztek hangulatot teremteni — elsősorban a Magyar Színház pénzesportjánál — jelöltjeik mellett.

A bérlő igazgatók egy álló héten keresztül mást sem tettek, mint az újabb és újabb ajánkozókak a legudvariasabb formában ugyan, de visszautasították. Az igazgatói székért harcolók ugyanis nem tudták azt, hogy Bródy István helyzete a Magyar Színházban sziklaszilárd.

Az új direktornak ugyanis négy szerződése is van.

Ennek a története a következő.

Hegedüs József felkereste Bródy Istvánt körülbelül egy hónappal ezelőtt és megkérte őt, legyen segítségére abban, hogy a Magyar Színházat ő kaphassa meg. Ugyanakkor szerződést kötött vele, hogyha ő nyeri el a bérletet, Bródy István lesz a művészeti igazgató. Pár nap múlva *Hegedüs* József társult *Blumenthal* Oszkárral és ekkor Bródy Istvánnal egy újabb szerződést kötöttek, amelyet egy harmadik követett akkor, amikor a pénzesportba harmadiknak *Rác* György lépett be. A hármas anyagi társaság ezek után egy szindikátusi szerződést kötött Bródy Istvánnal, amelyben részletesen megállapították azokat a fel-

ételeket, aminőkkel Bródy Istvánt művészeti igazgatónak szerződtették.

A „Déliab” mindezt tudva, kötelességének tartotta Bródy Istvánt figyelmeztetni ezekre a tendenciózus és alaptalan hírekre, amiket szélteben-hosszában rebesgetnek. A Magyar Színház igazgatója — bárhogy nem tetszik ez az elnevezés egyeseknek — a következőket mondotta:

— Magam is tudok ezekről a híresztelésekről, amelyekben csupa kitűnő név szerepel. Hiszem, hogy bármelyikük elsőrangú vezetője lehetne egy színháznak. Lehet, hogy a véletlen, de lehet, hogy talán a huszonöt évi munkám eredménye az a tény, hogy ezidőszerezt mégis csak én lettem a Magyar Színház igazgatója.

Az így elterjedt hírekkel szemben Bródy István egyéb nyilatkozattételre nem volt kapható.

Megkérdeztük az igazgatót, hogy mi van a szerződtetésekkel, amire Bródy a következőket közölte velünk:

— A Magyar Színház társulata úgy szólván teljes ebben a pillanatban, két héten keresztül folytak a szerződtetési tárgyalások, amelyek őszintén szólva nagyon kimerítettek. Száz és száz olyan jelentkezővel kellett tárgyalni, akiknek sajnos semmi vagy csak nagyon kevés közük van és lehet egy előkelőbb drámai színházhoz.

Mint tréfás epizódot elmondhatom, hogy az utolsó napon, amikor végre lélekzethez jutottam, az altisztem azzal örvendeztetett meg, hogy még egy hölgy vár, aki mindenáron beszélni óhajt velem, mert le akar szerződni a Magyar Színházhoz. Kiűztem, hogy nem fogadok senkit, de ennek elle-

nére is felpattant az ajtó és belépett rajta — a kisleányom.

— Apuskám — mondotta, — annyi idegen embert szerződtettél már, hogy

végre én rám is kerülhetne a sor.

hátha akad egy olyan szerep, mint amilyen az *Eggert* Mártának volt a „Párisi kirakat”-ban.

— Nem lehet kisleányom — válaszoltam nevetve, — kicsit korai a dolog. Várj még egy pár évig.

Amikor látta, hogy hajthatatlan vagyok, hirtelen kifakadt:

— Persze ilyen minden szegény leány szerencséje, akinek nincs protekciója.

— Látják kedves uraim — fejezte be az igazgató szavait, — én kedvesebb dolgot mondtam el önöknek, mint ön nekem. S tudja mit, a Bródy Juci szerződésének legalább van egy minimális alapja?!... Sz. Ö.

Horgászás közben

Udvaroltam egy nőnek, esküvőnk már ki is volt tűzve, mikor megtudtam közvetlenül a lakodalom előtt, hogy 20.000 frankot fizet havonta a szabónőnek. Erre elvettem a szabónőt feleségül (La Vie Parisienne)

PILOTÁVIZSGÁT TETT

Titkos Ilona

Az ujságíró autója régi ismerőse az ország valamennyi országútjának. Hol itt, hol ott bukkan fel, aszerint, hogy az *Alföldön*, a *Dunántúlon* vagy esetleg a *nógrádi hegyek között* „*lörtént valami*”. Így azután sokszor megfordul a *Székesfehérváron* át vezető *balatoni országúton* is.

Ezen az úton sok week-endezni siető járomű között nem feltűnő, ha ismerős akad, hiszen igen sok pesti

színész és színésznő akad, aki korán reggel felpattan autójára, leszalad egy kicsit pihenni a *Balatonhoz* és estére újból idehaza van. Így történt, hogy országjáró utaim között

Igen gyakran találkoztam a Titkos Ilona gépkocsijával.

A kocsit mindig maga a művésznő vezette s már a kora reggeli órákban a legnagyobb sietséggel robogott ki a városból. Mikor elhaladtunk egymás mellett, sohasem mulasztotta el, hogy át ne kiabáljon:

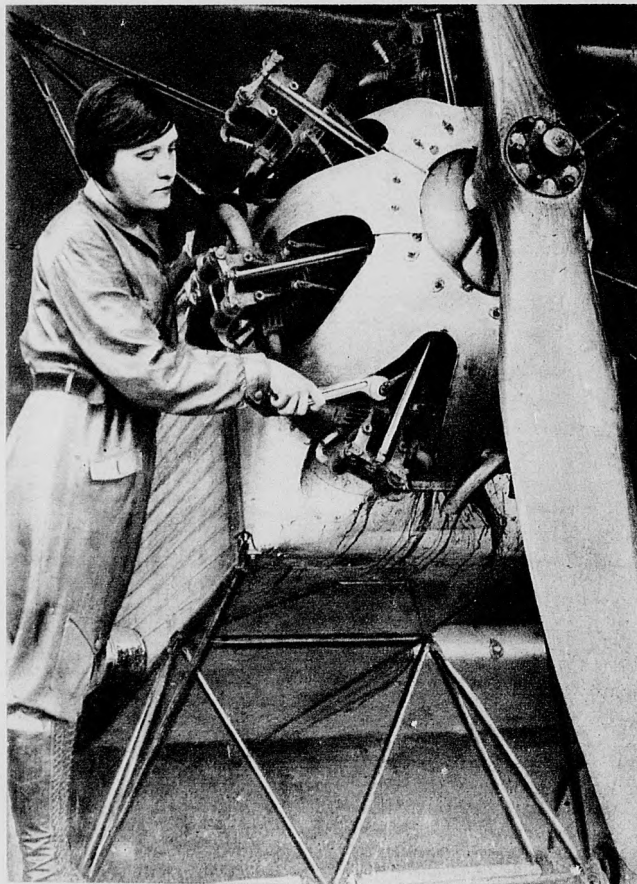
— *Megyek egy kicsit a Balatonhoz!*

Ezzel már el is robogott — látszólag tényleg a *Balaton* felé. De ez csak látszólag volt. Mert néhány alkalommal, hogy utána haladtam, legnagyobb csodálkozásomra Titkos Ilona autója alig hogy elhagyta Nagytétényt,

lekanyarodott az érdi esárda mellett a mezőre

és ott eltűnt csakhamar szemünk elől. Vajjon mi dolga van Titkos Ilonának korán reggel az érdi mezőn? Mi az a fontos ügy, amely miatt otthagyja svábhegyi villájának puha ágyát és idejön?

Mikor azután későbbi találkozások során megkérdeztem tőle, mit keresett

... Egy repülőgép motorját szerelte (Harsányi felv.)

Érden, nem volt hajlandó elárulni a világ minden kincseért sem. Kitérő válaszokat adott, holmi defektekre hivatkozott, amelyek miatt „véletlenül” kellett letérnie több ízben az országútról és — elpirult. Szemmelláthatóan *hamis tanuvallomást* tett.

Nem lehetett mást tenni, mint egyszer korán reggel lesben állni az országúton, kivárni Titkos autóját — és utánamenni. Ma így is történt, a privátnyomozást teljes siker koronázta, mint ahogy erről az alább következő jelentésben beszámolhatok:

Tekintetes Főkapitányság! Jelen-tem, hogy *Titkos Ilona* kolozsvári születésű, budapesti lakos (lakik *Svábhegy, Rege út 14.*) színművésznő Bp. 16—218 számú *Minerva* gyártmányú négyüléses gépkocsiján, amelyet minden alkalommal maga vezet, naponta reggel 9—10 között megjelenik a *Budapest-Székesfehérvári országúton*. Elhalad egészen az érdi csárdáig és ott *ellünik*. Én alulírott magándetektív egy alkalommal utánamentem és félórai szorgos kutatás után

rá is bukkantam a mező közepén

egy sátorban, amint nyakig olajosan hallatlan buzgalommal egy repülőgép motorját szerelte.

Testén a primadonnák megszokott selyemruhája helyett *egybeszabott pilótaruha* volt, lábán pedig nem kígyóbőr cipő, hanem *lérdigérő bőreszima*. Fején pilótasapka és néhány perccel később már *könyökig érő bőrkesztyűkben sietett* egy starthoz állított repülőgép felé. Beszállt a vezető előtti tanulóülésbe s néhány másodperccel később a gép már el is tűnt a magasan.

Semmi kétség tehát, *megvan a titkozatos ok, ami Titkos Ilonát korán reggel a székesfehérvári országútra „röplíti”*:

repülni tanul az érdi repülőtéren.

Rövid félórával később *visszaérkezett a karesú gépmadár*. Keccesen siklott le a mezőre és fűgőn pattant ki belőle újból a biztos anyaföldre *Titkos Ilona*. Egyenesen a szerelőszátorba sietett, zsebéből elővette poharát (nem csiszolt üveg vagy meissenai porcellán, mint amilyen a svábhegyi villában

A motor begyújtását tanulja Szegedy mérnökötől (Harsányi felv.)

található, hanem csak *afféle aluminium*) és azt megmerítve a vizesvödörben, jót húzott belőle. Én akkor előléptem a sátor mélyéről és *vallatóra fogtam. Tekintetes Főkapitányság!* Rövid faggatás és még rövidebb tagadás után

gyanusított Titkos Ilona megtört és töredelmes beismerő vallomást tett.

Leültünk egy üres benzines hordóra és Titkos Ilona a csatolt hiteles gyorsírói feljegyzések szerint szóról-szóra a következőket vallotta:

— Hát jó, megadom magam, *látom, hogy ügyis mindent tud már*, inkább magam mesélem el az előzményeket. Pedig szerettem volna a dolgokat titokban tartani, hogy a végén meglepetésként rukkoljak ki a hírrel: *lellem a pilótavizsgát*. Dehát egy újságíró elől, úgy látom nem lehet titkolni semmit...

Szóval úgy kezdődött, hogy a télen az *Agglegény apában* egy olyan leányt játsztam, aki szenvedélyes rajongója az aviatikának és legnagyobb boldogsága a repülőgép. Addig játsztam ezt a szenvedélyt, míg magam

is kedvet kaptam hozzá. Kijöttem ide, megnéztem, hogy néz ki a komoly repülőélet — és *még inkább megjött hozzá a kedvem*. Így hát ittragadtam. *Szegedy mérnök úr az oktatóm, ő avat be a repülés rejtjelmeibe.*

Először persze az *inaskodáson*, a *szereléken kellett kezdenem*. Hogy

hogyan kell begyújtani a motort,

meg hogy a gyertyákat miképpen kell megpucolni. Végre aztán elérkezett a nagy nap, amikor *először felszállhattam*. Nem kis élmény volt az bizonyos. Összekuporodni az első ülésen, onnan lesni, hogy mit csinál a pilóta a hátam mögött. Eleinte, mi tagadás benne,

bizony féltem egy kiesít,

de aztán mindinkább belejöttem és most már *akkor vagyok a legboldogabb, ha repülhetek...*

(Tekintetes Főkapitányság! Itt egy rövid időre megszakad a vallomás, mert a gyanúsított újból gépbeszállt és felrepült. Lelkiismeretes detektívhez illően életemet és csekély vagyono-

Üdvözlét a levegőből! (Harsányi felv.)

bad

n ide,
moly
egjött
ltam.
avat
a sze-

ort,

a kell
ett a
ltam.
nyos.
nnan
átam
enne,

m és
gabb,

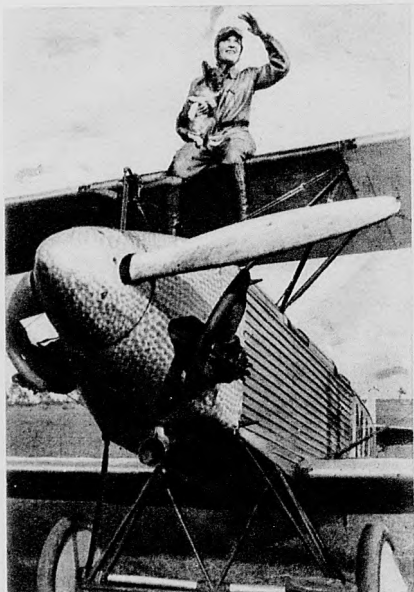
t egy
más,
szállt
ktiv-
ono-

Délbáb

9

Mint huszár a lova nyakát, úgy öleli át Titkos a légsavart (Harsányi felv.)

Titkos és Lupi együtt tesik a repülőgépeket

mat (10 pengő 20 fillér) nem kímélve, felpattanlam egy légitaxira és utána-eredtem, nehogy megszökhessem mielőtt vallomását befejezi. Légiútunkról a jelentésemhez csatolt fényképfelvételek számolnak be. Mikor visszaérkezünk, a gyanúsított tovább folytatta vallomását, mint ahogy az alább következik.)

— Most itt élek, így élek itt kinn a repülőtéren. Csajkából eszem

elvégzem a legpiszkosabb munkát is,

ha rámbízzák. Mindezt a nagy cél érdekében. Ha kitanulok, veszek egy repülőgépet, azon járom be majd a világot.

(Most még egy szereplő csatlakozik hozzánk. Buksi, nagyfejű, esetlen, hallatlanul kedves kölyökkutya. A gyanúsított Titkos Ilona színművésznő felkapja a kutyát az ölébe és bemutatja.)

— Ez kérem Lupi, a tábor kutyája. Eredetileg *Looping* lenne a neve, de hát ezt hosszú lenne kimondani. Különben hallatlanul nagy aviatikai mult áll Lupi úrfi háta mögött, mert *alig* mulik el nap, hogy egyszer vagy többször fel ne repüljön a gépekkel. Ő a kedvenc, a fiúk babonája, azt tartják, hogy

aki a Lupival repül fel, azt baj nem érheti.

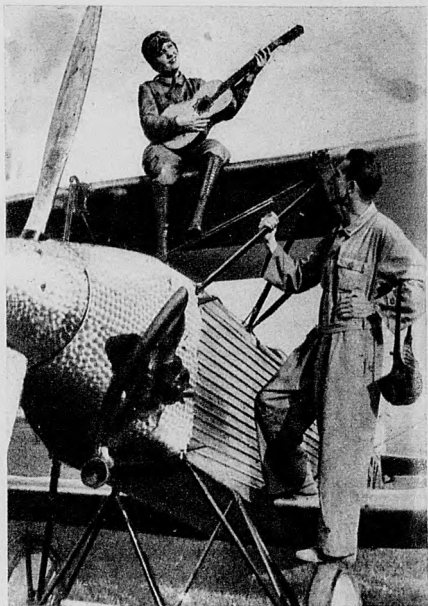
Lupi különben az én kedvencem is. Együtt szoktunk felkapaszkodni valamelyik jacér gépnek a tetejére és onnan lessük, hogy mikor jönnek már vissza a kifutott gépek . . .

— Hát ez kérem körülbelül minden, az egész vallomásom. Beismerem hamis tanuvallomást tettem a multban, amikor megkérdezett, mit is keresek Érdén, de emögött semmiféle bűnös szándék nem rejtőzködött, ez csak a meglepetés miatt volt. Ártatlanságom teljes tudatában tisztelettel kérem felmentésemet . . .

(Tekintetes Főkapitányság! Miután gyanúsított szavahihetősége kétségtelen, de vallomását más tanuvallomások is alátámasztják, indítványozom, hogy az ellene hamis tanuzás vétsége címén folyamatba tett eljárás büncselekmény hiánya miatt szüntettessék meg.)

Napszállta van, amikor elhagyjuk az érdi repülőtábor. Pihenjt vezényelték már minden hangárban. Egy gép van már csak kinn a starthelyen. Tetején ott ül Titkos Ilona gitárral kezében és száll a dal messzire a széles érdi mezők felett, át a Duna felé . . .

Ádám László

Száll a dal . . .

rádupláznom. A szomorú pedig az, hogy csakis erre az erkölcsi sikerre duplázok rá azóta is.

Remélem, tudják, mit jelent ez? Leginkább a szellem kiválóságai tartanak azóta is nagyon tehetséges embernek, benn a műhelyben vagy a műhelyhez nagyon közelálló emberek.

Most, mikor „Margarétás Dal” című legutóbbi művem kiadását magam adminisztrálom, látom, hogy csak csupa műgyűjtő, műértő vagy kolléga az olvasóm, a szellem tábornokai.

Hát most csupa tábornokokból kívánják egy hadsereget, hogy a könyveim százezer Auflagokban fogyjanak és a Parnasszus helyeit a Benczur uccai villasorban lenne főbérleti lakásom, a Pegazus helyett autóm és így tovább. Hát hiszen ezzel valósággal föl akar-nám borítani a hazám lelki egyensúlyát.

Különben annak magyarázatára, hogyan kerülnek írásaim emberek kezébe, ha elmesélem a tulajdon magam életrajzáról valót.

Egy kiadó ajánlatot tett nekem, hogy regény helyett írjam meg a saját életemet.

Erre természetesen

prospektust csináltam előbb, hogy mit is éltem átál voltaképpen 40 éves koromig?

Hát...

Azonkívül, hogy születtem és eszem, iszom, alszom, olvasok, beszélek, sétálok és írok, a következő nagyobb-szabású tézistákban voltam, mint a bakák mondják:

Közelről láttam a nagybányai festőiskola keletkezését, a legnagyobb magyar művészeti reneszánszot, Hollósi Simon megjelenésétől kezdve végig. Közelről láttam, belülről láttam ezt a magyar Barbizont.

Benne voltam ugyancsak majdnem a kezdetétől a legújabb magyar irodalmi megújulás fősodrában. Tan-nyám volt a New-York karzata, a Palermói Kabos-asztal, a Nyolcasok-ról én írtam az első kritikát. Jó barátja voltam vagy nagyon közeli ismerőse voltam nemcsak redakciók-ból, de társaságból, cécékből, farsan-golásokból Kaffka Margitnak, Ady Endrének, Kabos Edének, Fenyő Mik-sának, Tihanyi Lajosnak, Kernstock Károlynak, Kéri Pálnak, Kunffy Zsig-mondnak, Berényi Róbertnek és a jó Isten tudja még, kinek. A Hatvany-

Tersánszky Józsi Jenő (az előtérben ülő alak) hét éves korában

Osváth-háborút a Nyugat körül belülről néztem végig. Ugyancsak a nagybányai piktorháborút Réti, Thorma, Ferenczy és Boromissza és tábora között.

Láttam az első nagy bányászsztrájkot a kincstári üzemeknél. Láttam véletlenül egy meteort párszáz lépés közletről, akkora volt, mint húsz villanylámpa.

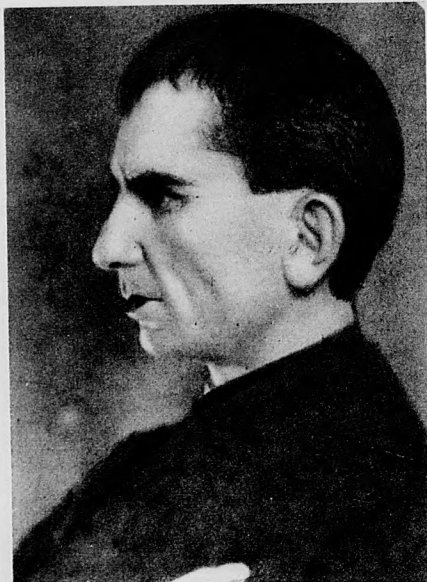
A világháborúban mint közbaka ezerkilencszáztizennégy őszén, egy marsszázaddal végigcsináltam a San-i visszavonulás után az előnyomulást a Dunajecig. Kihúztam az első háborús telet, egy fél pokróccal, két kenyérszákkal, magamépítette dekungban, ott, ahol a Woal-hegyen Zaklicin fölött lefeküdtem a földre, egy halott kaiserjäger tőszomszédságában, az orosz dum-dum lövegek előtt.

Aztán az ezerkilencszáztizenötös hófúvásokat már a Kárpátok lejtőjén, Staniszlau alatt élveztem végig egy megakadt támadással és tíz napig feküdtem a havon.

Innen kórház, tisztí iskola és 1915 őszén már a Sveta Márián voltam, a Tolmeini hídfőnél.

Erről azt irták a lapok, hogy

a borzalmak hegye.

Tersánszky Józsi Jenő legújabb fényképe

És mi borzalmasan kártyáztunk és vigadtunk a lövészárkokban.

Ez volt a legjobb hely, amit a háborúban töltöttem.

Persze, akadt azért egy-két csetepaté.

Jött a 11-es offenzívánk a Pivéig.

Benne voltam a cérnáért és csokoládéért indított piavei ütközetben, át voltam a Montellón, az első vonalban, ahol egyszáz ezer ember halottunk volt. Csak a gáz ölt meg 400 olyan sebesültet, akiket már lehoztak a víz partjára. Döglött lovat, négynaposat nem ettem a Montellón, mint a csujesek. Inkább koplaltam. Ellenben miközben a puccerem előttem lelőtt vagy három-négy cseh légionistát, én egy békebeli regényt kezdtem írni az árokban, ami meg is jelent „Rossz szomszédok” címmel.

Nahát, aztán kissé komolyan beteg lettem, de nem mentem kórházba, tanum van rá, 40 fokos lázzal, mert 40 napi dupla szabadságra számítottam.

Ki is mulattam magam alaposan, utoljára 1918 nyarán. Aztán visszamentem a frontra.

Egy kétnapos pergőtűz, koplalás után, miközben kimentem vizsgálni, agyonnyomorított embereimet, a hátam mögött a kavernából elvitték a bataillon kommandómat fogságba az olaszok. Hát erre meg kellett adnom magam.

Na aztán jött 10 hónap fogság. Három tábor. Veszekedések, vigadások, betegségek, sírások, átkok és végül megérkeztem haza, épp akkor, mikor a románok bevonultak Budapestre.

Láttam Bécsben, a követségben, hogyan hajigálják ki a fehérek a vörösöket és hát még egyetmást tapasztaltam is... hova folytassam?

A kiadóm, aki megbízott életrajzom megírásával, mikor a negyedik gimnáziumig jutottam, azt mondta,

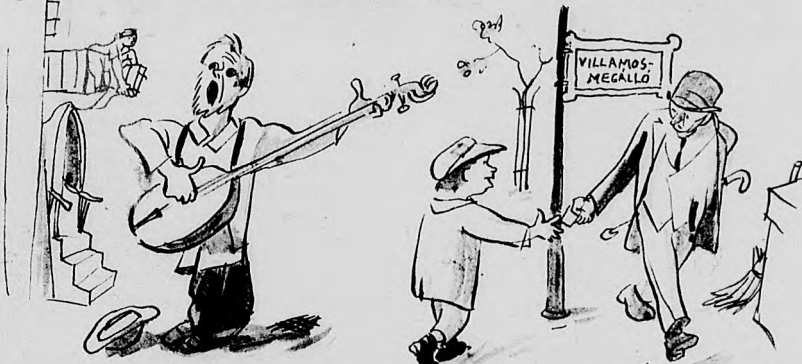
nem érdekes az életem története

és visszavonta a megbízást.

Hát íme, a Parnasszuson mégis megcsináltam egy hirtelen vázlatot az életemből.

Jelenleg különösebb panaszom nincsen. Legfeljebb valamivel több „guba” kellene. Áldás, békesség mindnyájunkkal!

Színház az utcán -

az udvari énekes,

a jég-szedő,

az "nappal"

a világosító

a szerző

és a sügő

Zenei hét lesz BUDAPESTEN

Régóta hallatszik mindenfelől az a panasz, hogy a világszerte elismert magyar zene nincs kellőképpen megszerelve, kiaknázva, a külföld elé tárva. Minden ország zenéjét az úgynevezett „zenei hetek” szokták évenként egyszer reprezentáló módon a nemzetközi zenepiacra vinni; nálunk, ahol annyi eladó prima árú volna egy ilyen zenei vásárra, mostanáig senki se tudta megszervezni a muzsika ünnepi játékaikat.

Vége azonban ez év őszén mi is abban a helyzetben leszünk, hogy Bayreuth, Salzburg, Prága, München, Berlin és annyi más nagyváros után Budapest is megrendezhesse zenei hetét. De nem a hivatalos helyről indult ki az eszme természetesen.

A Hangversenyrendezők Nemzetközi Szövetségének októberi kongresszusa alkalmából fognak lezajlani ezek a

zenei játékok. Igen érdekes ennek a szövetségnek a megalakulása s azok a körülmények, amelyek között

az első kongresszus színhelyül Budapestet fogadták el.

Európa és Amerika nagy hangversenyrendező vállalatait régóta, de

MODERN SZÉPSEGÁPOLÁS

Amióta a történelem nőit ismer,

azóta ismeretes a nőnek az a törekvése, hogy testének tökéletességeit mennél jobban feltüntesse és esetleges fogyatékoságait lehetőleg leplezze. Minden kérdésre ad választ és minden kozmetikai ügyben hasznos útbaigazítást és tanácsot ad ez a két kötetből álló kis kézikönyv.

Nélkülözhetetlen minden nőnek!

Mindkét kötet ára bérmentes küldéssel 1 pengő 60 fillér. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uccsa 12 sz.

Kun Imre

különösen a háború utáni hangversenyélet fellendülése óta rengeteg szál kapcsolja össze. Az egyes országok vállalatai, filharmonikus társulatai és egyéb zenével foglalkozó szervei azonban mindmáig teljesen széthullóban dolgoztak.

Sammartino grófé, az egyik legnagyobb olasz zeneegyesület elnökéé az érdem, hogy ez év júliusában összehívta Párizsba az érdekelteket a világ minden tájáról és megalakította a „*Federation International des Concerts*” nevű szervezet, azaz a hangversenyzők és hangversenyrendezők nemzetközi szövetségét.

Az alakulógyűlésen Magyarországnak igen jelentős sikere volt.

A tisztikar Budapesten történendő megalakulásáig ugyanis háromtagú igazgatóság viszi az ügyeket, amelynek tagjai *Sammartino* gróf, *Lamond*, Amerika delegátusa, a philadelphiai filharmonikusok elnöke és Magyarország delegátusa: *Kun Imre*, az ismert hangversenyrendező.

Kun Imre puccszerűen szerezte meg Budapestnek azt a dicsőséget, hogy az első kongresszus székhelye legyen: a közgyűlés előtt másfél héttel beadványt intézett az elnöklő *Sammartinó*hoz, amelyben különböző nyomós indokokra hivatkozva Budapestre kérte az őszi kongresszust. *Sammartino* gróf, aki erősen magyarbarát, a közgyűlés előtt felolvasta a magyar beadványt és elfogadásra ajánlotta. A közgyűlés végleg Budapest mellett döntött.

Érdekes, hogy *Budapest* sikeréhez legmelegebben a francia és japán delegátusok gratuláltak *Kun Imre*nek.

Az októberben rendezendő budapesti zenei hét programja még nincs véglegesen kialakulva. Az ezidőben

GÖMBÖSNÉ-GALAMB MARGIT:

Az úriasszony

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv, amely az írás művészetével tárgyalja mindazt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege, a magyar irodalomban páratlan sikert ért el. Figyelmebe ajánljuk az „*Úriasszony*”-t mindazoknak, kik lelki finomságra és úri gondolkodásra törekednek. A mű csinosan van bekötve. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető a „*Délbáb*” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

tartandó hangversenyek rendkívül nagy jelentőségűek azért, mert hiszen

huszonöt államból körülbelül hatvan legnagyobb rendező és impreszszárió fogja az előadásokat végighallgatni,

tehát az azokon szereplő művészeknek és műveknek siker esetén biztosítva van nemzetközi karrierjük.

Egyelőre biztos egy díszelőadás az Operában, egy filharmonikus hangverseny, előadások a Fészek- és Otthonklubban, a Zeneművészeti Főiskola növendékeinek hangversenye stb. Altalában az

egészen fiatal generáció és a modern muzsika fogja dominálni ezt a zenei hetet,

amely remélhetőleg meg fogja alapozni az évenkénti, nagyarányú és majdan világhírű budapesti zenei hetek sorozatát.

Sz. D.

Ez a könyv nem az ördög bibliája s nem válik az ördög prédájává az, aki azt forgatja. Ha szereti az ártatlan szórakozásokat, megtanulhatja az ebben ismertetett modern kártyajátékokat, az alsótól a Rummy-ig. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a *Délbáb* kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12 sz.

Magyar riporternőből német színésznő *

Az osztrák és német lapok kivétel nélkül közölték azt a hírt, hogy Elisabeth Ligeti a berlini Deutsches Theaterhez szerződött.

Elisabeth Ligeti magyar leány, apja szegedi laptulajdonos és nem mindennapi az a történet, míg Ligeti Erzsiből Elisabeth Ligeti és Reinhardt egyik színházának tagja lett.

Ezerkilencszázhuszonhétben Ligeti Erzsi medikának iratkozott be a pesti egyetemre és szülei tudta nélkül egy színiiskola tagja lett. Mikor Moissi Pesten volt és a Zeneakadémián előadást tartott, Ligeti Erzsi is végighallgatta és utána felkereste a művészt.

Moissi nagyon kedvesen fogadta a lelkes kis magyar leányt és megkérdezte tőle, hogy melyik rész tetszett neki a legjobban az előadásából.

Ligeti Erzsi erre elszavalta azt a jelenetet, olyan kitűnő német kiejtéssel és olyan tehetségesen, hogy Moissinek is feltűnt és kíváncsian érdeklődött, hogy kis rajongójának mi a foglalkozása. Mikor megtudta, hogy színővendék, megkérdezte tőle, hogy nem

volna-e kedve német színésznőnek lenni. Moissi rábeszélésére Ligeti Erzsi a bécsi Josefstädter Theater színiiskolájába iratkozott be. Együttal a bécsi egyetem másodéves hallgatója is lett, hogy szülei most se tudják meg, hogy ő színipályára készül.

Közben mint színiiskolai növendék lefordítja németre Zilahy Lajos „Zenebohócok” című darabját s mikor levizsgázik, a brünni Deutsches Theaternél nyújtja be a darabot, hol azt előadásra elfogadják.

Berlinbe utazott a Festspielé-re. Horchtól, a bécsi Josefstädter Theater rendezőjétől ajánlólevelet vitt Berlinbe a Deutsches Theaterhez, Reinhardt színházához, ahol szívesen fogadták és próbát játszottak vele, de előzőleg nem sok reménnyel bíztatták, mert a társulat teljes volt, azonban a végleges választ, csak pár nap múlva ígérték.

Ligeti Erzsi, akkor elment egy színházi ügynökhöz, aki mikor meghallgatta a fiatal művésznőt, telefonon azonnal magához kérette Jessnerrel, az állami színházak intendánsát. Jessner előtt, az XYZ-ből egy jelenetet és Karinthy egy monológját adta elő. A monológot, szintén maga Ligeti Erzsi fordította németre. Jessner azonnal szerződött a berlin—königsbergi közös állami színházhoz. Mikor a szerződést kézhez kapta, elment a Deutsches Theaterhez bejelenteni, hogy Jessnerhez szerződött. Itt azzal a hírrel fogadták, hogy az igazgatóság szerződte neki akarja. Azonnal sürgöny ment Königsbergbe és telefonáltak Jessnernek és egy hosszabb tárgyalás indult meg, melynek az lett az eredménye, hogy

Ligeti Erzsi a Reinhardt színházhoz szerződött, de mint vendég az 1929—30 évi szezont Jessnernél játsza végig.

A Zilahy darabot itt is benyújtotta. A brünnihez hasonló eredménnyel. Közben hatszáz márkás szerződési ajánlatot kapott egy berlini revűszínháztól is, melyet azonban, mint drámai művésznő, visszautasított.

Igy lett a medikának indult kis szegedi magyar leányból, Reinhardt színházának művésznője.

Ligeti Erzsi (Foto Angelo)

Milyen lesz a Belvárosi Színház új szezonja *

A legutóbbi két évben minden színházi válság alkalmával az új pályázók között minden egyes esetben ott szerepelt dr. Bródy Pál neve. A pályázók közül állandóan ő volt a favorit, de az utolsó pillanatban mindig közbejött valami, ami visszavonulásra készítette. Most végre azonban mégis elérte célját, mert — amint tudjuk — Lengyel Menyhért és Heltai Jenő mellett ő lett a Belvárosi Színház igazgató-rendezője.

Bródy Pál neve különben sem ismeretlen a színházba járó közönség előtt, mert néhány év előtt — mint a Vig-színház rendezője, — sok szép sikerre tekinthet vissza. Felkerestük — korra nézve is — Budapest legfiatalabb direktorát, hogy nyilatkozzon a Délbáb olvasóinak terveiről, illetve a Belvárosi Színház jövő évi programjáról.

— Csak nagy általánosságban beszélhetek egyelőre a Belvárosi Színház jövő szezonbeli terveiről, amennyiben pillanatban a kezdet kezdetén áll — mondja Bródy Pál. — Most vezetem át a színházat és így érthető, ha mentán csak körvonalazni tudom a következő munkámat.

Az már bizonyos, hogy színházi szakít a Pesten divatos tradícióval, mert mi nem a színészhez fogunk színpadot keresni, hanem a szerephez színpadot. Eppen ezért a Belvárosi Színház jövő szezonja nem lesz állandó sztár-együttese.

a főszereplőket csak egyes darabokra szerződtetjük le.

Egészséges folyamat lesz ez a színházi szakítás, különösen azokra, akik az elmúlt években különben szerződés nélkül állának.

A Belvárosi Színház jelszava lesz mindenkit hagyunk érvényesülni. Nem nyomjuk el sem a fiatal írókat, sem a fiatal színészeket. A színdaraboknál egyetlen szempont vezérel bennünket, még pedig az, hogy műfajától való tekintet nélkül igazi vérbeli író írja azokat.

Nincs ellenben szükségünk olyan írókra, akik a színházat csak mulattatásul üzemnek tekintik.

A Belvárosi Színház színpadán csak értékes darabok kerülhetnek színre.

Azt, hogy két kiváló magyar író áll a Belvárosi Színház élén, nézetünk szerint nem jelenti azt, hogy szeméremérzetből pont tőlük ne hozzunk ki darabokat. Sőt örömmel vesszük, ha Heltai Jenő vagy Lengyel Menyhért megtisztelik színpadi művükkel színházunkat.

Ugy a szervezkedés, mint a Belvárosi Színházban színrekerülő darabok kérdése még kezdetleges stádiumban van. Egyelőre csak az a bizonyos, hogy az első magyar újdonságunk Lengyel M. vígjátéka lesz.

Becsületos hittel és szándékkal indulunk neki minden tervű

Összintén...

A nagy átalakulások ideje — úgy látszik — lezajlott a színházak körül s a sok vacillálás, találgatás után megoldódtak az összes problémák és felkiáltójelekké változtak az összes kérdőjelek. Majdnem augusztusig húzódott a Magyar-, Uj- és Belvárosi Színházak válsága. Nagyon sokan izgultak, hogy ki fogja igazgatni ezt a három műintézetet, hiszen

három prózai színház irányítása az egész magyar drámairodalomra hatással lehet:

három giecspárti igazgató elsekélyesítheti évekre a darabtermelést és három modern művészember új lendületet adhat az eddig félős lehetőségeknek.

Meg kell mondanunk: mindhárom színház (de főleg kettő) új vezetősége

nházi kül-

sokkal szívesebben látják az Idei Igazgatók kezében a színházakat,

mint azokéban, akik tavaly állandó rettegésben tartották — művészi és anyagi szempontból egyaránt — a színházak érdekkörébe tartozó rengeleg embert.

Sokan felteszik mostanában ezt a kérdést: mit csinálnak a volt színigazgatók?

Hát a „volt budapesti színigazgató” elég lűrhető cím ahhoz, hogy valami kis egzisztenciácska leessék az uraknak — de mi mást kérdezzünk:

mi lesz a volt színigazgatók volt bizalmi embereivel,

a gazdasági alkalmazottakkal és tiltárokkal? Mert ha valakinek egyik bankban felmondanak, az talán kap állást meg másik bankban de az egyik színházból kiesőppenne, igazán nem könnyű egy másik színházba beleesni.

*

Tehát mégis...

^ üdöbészellenes turné mégis útnak
Viléz Garamszeghy Sándor

ország egész sajtójának egyetű állásfoglalása s az egész vélemény egyöntetű tiltakozása ellenére

ra visz egy alkalmi társulatot, hogy igyar vidéken propaganda-darabok állsszék a tuberkolózis ellen. (S tal magával viszi a „Szürke ruhát...”) ikor ez a terv először felmerült, ygalosan sokezer pengős szubvenció-rebesgettek. Biztosra vesszük, hogy szubvenció azóta lényegesen lecsök... de még így is jó néhány ezrekerül az államnak, illetve az államárainak.

liért?

inek van erre a turnéra szüksége — Garamszeghy kívül?

ny lehet az, hogy Klebelsberg gróf, sok kiváló kultúrintézmény zseniális alkotója, ilyesmire juttat pénzt? ny nem a kultusz, hanem a népjólét ískörébe tartozik a dolog s Vass sef, a Bethlen-minisztérium másik ehetségesebb tagja utalt ki egy kis adúlésre valót a Nemzeti Színház egyébként derék színészeinek?

Avagy azt hiszik, hogy csakugyan csökken a tuberkulotikus megbetegedések száma egy ilyen turnétól?

békét, nem kell" — fakadt ki végre Weigand. Majd amikor látta, hogy a buzgó tisztviselőt nem tudja lerázni a nyakáról, hozzáette: „Hiszen én magam vagyok Weigand Tibor”. Ez volt a veszte. Mert ekkor meg azt kérte tőle a rádiókezelő, hogy a leadószobából ő konferálja be lemezeit. Addig-addig kért, könyörgött, míg végre Weigand teljesítette kérését és tényleg

néhány szó kíséretében bekonferálta saját magát.

Ennek viszont az lett a következménye, hogy a vonat valamennyi utasa „véletlenül” arra sétált, ahol Weigand kupéja volt és azt hiszem még életében nem kellett annyi autogramot adnia, mint ezen a délutánon.

Még egy rádióhírem van a maga számára, amelynek hőse az egyik kitűnő táncoskomikusunk. Nemrégiben levelet kapott a Stúdió igazgatójától, aki felkérte őt az egyik operett komikus szerepének eljátszására. A levele végén pedig ezt írta: „Ezért a fellépésért kiutalok majd neked ennyi és ennyi pengőt.” A „kiutalok” szó bántotta művészi önértékelését és megüzentelte, hogy nincs ilyen hanghoz hozzászokva. A direktor úr dühöngött, mert levelének ezzel a passzusával egyáltalában nem akarta megsérteni a táncoskomikus. Miután azonban — derék ember lévén — nem akart haragot a neves pesti színésszel, írt egy újabb levelet, amelyben kijelentette, hogy előbbi levelét minden bántó él nélkül írta meg. Azt hinné az ember, hogy ezzel az úgy a lovagiaság szabálya szerint el volt intézve. Itt kezdődik azonban a tévedés, mert a komikus újabb levelet írt, amelyben

bejelentette, hogy köszönettel tudomásul veszi az elégtételt, de semmi körülmények között sem lép fel.

Tudja, hogy én szigorú kritikusa vagyok a rádióknak és az azt intéző uraknak, de most az egyszer nem tudok igazat adni a művész úrnak, akinek úgy látszik nagyon is fejébe szállt a dicsőség.

Egyébként remélem maga is örül neki, hogy a Belvárosi Színház végre gazdát kapott. A színészeknek nem kell félni, hogy az új direktoroknak nincsen elég pénzük és megnyugtatóan csak egyetlen egy adatot közlök magával: a Belvárosi Színház évi bére negyvenezer pengő. A háziúr csak úgy volt hajlandó — a mult szomorú tapasztalatain okulva — átengedni a helyiséget, ha tízezer pengőt azonnal kifizetnek, húszezer pengőt pedig az egyik bankban az ő nevére depozitálnak. Azt hiszem ő csodálkozott a legjobban, amikor

a mai viszonyok között eléggé nehéz feltételét huszonnégy órán belül teljesítették.

Ekkor viszont az új bérlőket érte meglepetés. A háziúr ugyanis erre kijelentette, hogy a pénzt nem fogadja el, mert elég garancia neki a két illusztris író-igazgató maga.

Na de most már remélem utamra enged? De előbb elmondom még, hogy

Kálmán Imre befejezte új operettjét, amelyet a jövő szezonban Bécsben megelőzve a Király Színház fog bemutatni.

A Magyar Színház hétfőn fejezte be szerződéses tárgyalásait és az új együttes a jövő héten kezdi meg a próbát Mórtez Zsigmond „Szép asszony kocsisa” című darabjából.

A rövid híreim után most egy hosszabb vice következik:

Sik Rezső minden szabad idejét horogászással tölti Dunaharasztn. A multkor közvellen közelében egy idősebb férfi szintén ezt a sportot űzte.

— Mondja csak kérem — szól rá hirtelen Sik Rezső, — miért kötött maga a horog végére egy almát?

— Csaléteknek — volt az önértézetes válasza.

— De uram — rémüldözött Sik Rezső, — hiszen a halat kukacsal fogják.

— Tudom, a kukac benne van a almában.

MOZART / RELIKVIÁKAT TALÁLTAK EGY PESTI HIVATALNOKNÁL

Érdekes és eddig még napvilágot nem látott relikviák vannak egy pesti magánhivatalnok birtokában.

Széchenyi gróf, nagyváradai megyéspüspök hagyatékában találtak

kilenc darab Mozart silhouette-et, melyeket a nagy muzsikusz Magyarországi tartózkodása alatt, mikor Győrben az Erdődy grófok vendége volt, készített.

Páratlanul kedvesek ezek az apróságok, miken Mozart megörökítette azt az arisztokrata társaságot, melynek vendége volt.

Minden egyes silhouette alá Mozart

Mozart apjának silhouetteje

pár sor dedikációt írt. Ezek a sorok, melyeket a századok lehellete fakóra halványított, ma már csak nagyítóüveggel betűzhetők ki. Itt-ott egy egész szó hiányzik, néhol egy-egy betűt rágott ki az idő vasfoga.

Nagyítóüveg lencséje alá tettük ezeket a megsárgult lapokat és megpróbáltuk elolvasni, magyarra fordítani Mozart dedikációit.

Az egyikben a következő sorokat betűztük ki: „Jól sikerült kép, az apámról, Leopold Mozartról egy győri koncertről, Erdődy grófnő társaságában, Mozart.”

Egy másik alá a következőt írta: „Báthyány grófnő, a nagy zenebarát, Mozart.” (A túldolai tablóban az első számú kép.)

Egyik alá csak ennyit írt: „Eszterházy hercegnő, Mozart.” (2. számú kép).

Beethoven silhouette-je alatt a következő látható: „Ludwig von Beethoven; ezt a képet Breuningennél készítettem.” (3. számú kép).

A negyedik alatt ez áll: „Magdaléna von Beethoven, született Sessring, Bonnból. Ezt a képecskét Steckhjn von Breuningnél készítettem.”

Csak pár szó van a következőn: „Gróf Pálffyról, megemlékezésül Győrben, Mozart.” (5. számú kép).

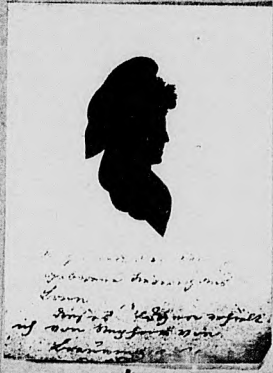
A hatodikon egy hegedűművész silhouette-je látható, de hogy ki az, ezt nem írta be a művész a dedikációba: „... a hegedűművészről, Győrből, Magyarországról, megemlékezésül, Mozart.”

A hetedikben csak pár szót írt a nagy muzsikusz: „Eszterházy herceg, Erdődy grófnő társaságából, Mozart.”

Az utolsón nem tudtuk kibetűzni a nevet, csak annyit tudtunk a szövegből megállapítani, hogy ennek a silhouette-nek az elkészítésére Győrben az Erdődy grófnőtől kapott engedélyt Mozart.

Ez a pár apróság bizonyítéka annak, hogy a nagy művész ittjárt Győrben és e kedves emlékek tanuskodnak, amellet, mennyire jól érezte magát Mozart Magyarországon.

Nagy Károly.

Benza Károly az első Európa híru magyar operaénekes, 1812-ben született. Legendás alakja annak az időnek, amit a színház történet a magyar színpad hőskorának nevez. Életének egyik nagy és fényes sikere leánya, Benza Ida, aki mint kitünő operaénekesnő nagynevű apjának méltó utóda volt a Nemzeti Színházban.

Benza Emmának hívják. Tizenhat éves. Nem púderozza magát, festékre pedig egyáltalán nincs szüksége. Tűzpiros az izgalomtól. Mert most van az első intervjúja. A mamája azt mondja, hogy már az éjjel sem tudott aludni. Jobban drukkol, mint más lány az esküvőjén . . .

Amikor megkérjük, hogy mondjon egyet-mást örökemlékű ükapjáról és kitünő dédanyjáról a „Délbáb”-nak, így kezdi:

Benza Emma

— Nem tudok semmi különös és új dolgot mondani ükapámról és dédanyámról. Igen régen volt, amikor ők éltek. Ükapám 1812-ben született és száz évvel később születtem én. Egy évszázad választ el bennünket és mégis olyan közel vagyunk egymáshoz . . .

Négyéves voltam, amikor az első szerepét kaptam. Feld Matyi színházában a „Három a vén lány”-t adták. Ott debütáltam.

Hatéves koromban merész fordulat következik. Elhatározom, hogy apáca leszek. Négy esztendeig apácának készültem és a Biblia állandóan a kezemen volt. Tízéves voltam, amikor anyuskám tanácsára felhagytam ezzel a szándékkal. De azért a Biblia tovább elkísért. Ma is velem van. Pedig nagyon elfoglalt vagyok.

Mit csinálók? Sok mindent. Minden nap öt órát zongorázok. Csak klaszszikusokat. Két óra hosszat balettot táncolok. Esténként a Nemzeti Színházban stálistállok. Ezt ugyan egy kicsit szegyenlem, de remélem, hogy rövid idő múlva méltóbban szerepelhetek ott, ahol ükapám és édesanyám annyi fényes sikert aratott . . . Nem tudom, hogy mi lesz még belőlem. Lehetek-e nagy színésznő, amint szeretnék lenni. De dolgozom. Független, a kenyerét maga kereső nő akarok lenni. Ez a fontos. Hogy aztán a színpadon, zongorával vagy táncal keressem a kenyerem, az még a jövő titka.

Hogy érzem magam a színházban? Meglehetősen. Egy kicsit komoly vagyok és talán ezért nem sok kollégám szeretetével dicsekedhetek. Azt mondják, hogy itt jön a doktorkisasszony, amikor megérkezem. Ha tudnák, hogy egyszer apácának készültem. Az egyetlen, akivel nagyon jó viszonyban vagyok, az öreg Egressy Gábor bácsi. A nagy Egressynek a dédunokája. Összetartunk. Úgy szeret, mintha leánya lennék . . .

Ezeket mondta a kis Benza Emma, akiből talán egyszer nagy Benza is lesz . . .

G. L.

Kedd
30
Bbdon

Rádtóban felolvastam.
Persze színészekről. A többi között Berky Lili-ről ezt:

„Ha jársz a réten s a magasra nőtt fű zöld szőnyegén meglátsz egy virágot, ha erdőben jársz és a fák komor suttogásából édes hangon kicseng a madárdal, ha a földeken megpillantod a magasra nőtt búzakalász büszke fejét, ha füledbe cseng az alkonyati harangszó, ha az ég permén tekinteted rávetődik a hajnali nap emelkedő korongjára, kell hogy arra gondolj: *itt jár körötted Berky Lili asszony.*

Gyönyörű figurája reng, ring a színpadon, hangja édes lágysággal simogatja füledet, tekintete bársonyosan jár-kei a nézőtéren s még a lélekzetet is derékba szegi, amikor énekelni kezd:

*Mondd meg nekem, te kis virág,
Szebb-e, jobb-e a másvilág?*

Lenn a hallgatóság soraiban szép csendesen előkerülnek a zsebekből a kis kendők, a szemek könnybe hullnak. Berky Lili jár a színpadon.”

Találkozom Gózon Gyulával, Berky Lili férjével.

— No te ugyan megrátkáztad a feleségemet.

— Én?

— Te hát! Sirt, mint a záporosó, amikor hallgatta a rádiót.

— Miért?

— Miért? Azt mondja: *ezt a sokat ő nem érdemli meg.*

Lám ilyen is van a *mindent keveslők* világában.

Szerda
31
Ignác

Az ember néha akaratán kívül is bajba kerül és akkor hiába a ki-magyarázkodás, hiába minden, a baj felhője csak nem repül el.

A rekkenő hőségben összetalálkozom az ismert naivával.

— Aranyos — mondom, — mit szólsz ehhez a hőséghez?

— Rettenetes mondja.

— Tíz évvel ezelőtt volt ilyen melegen — folytatam, — *emlékszik?*

A kis naiva szó nélkül otthagya. Miért? Mit véstem?

Egyszerre eszembe jut. Nem lett volna szabad ezt a szót kimondanom: *emlékszik?*

Egy naiva nem emlékezhet.

Csütörtök
1
V. sz. Pét.

A fiatal színész mindig későn jár haza és a hajnali órákban a nagy színházbarát házmester nyit kaput, az a házmester, aki hajdan a régi Népszínház és a múzeum-körúti Nemzeti Színház minden előadásán megjelent és az elragadtatás lázában vörösre paskolta kezét.

A házmesternek nem tetszik a fiatal színész. Nem tetszik, főként mert hajnalban jár haza. Tegnap este — amint a színész nekem elmondja, — már nem állhatta szó nélkül. Odaszólt a színésznek:

— Fiatalúr, maga se lesz — *Blaháné.*

Toulon városában

bemutattak egy operettet, amelynek szerzője monsieur Goudemant volt, derék középiskolai tanár és öregedő úr. Az írásnak fiatal kora óta szerelmese, de mindeztideig semmi eredményt nem ért el a makacs ideállal szemben Goudemant mester. Végre-végre bemutaták az operettjét: és a derék, öreg Goudemant tanár úr első bemutatásra kerülő darabjának premiérjén szívszélhűdésben meghalt.

Mélyen tisztelt igazgató urak és egyéb színházi mindenhalóságok! Az önkéntelenül is a touloni eset jut eszünkbe. Nem volna szabad a fiatal magyar írógárdát arra a sorsra juttatniok, amely Goudemant urat érte. Már nem egy fiatalembert hallottunk panaszkodni, akinek darabja hivatalosan elfogadlatott és előadásra várt, hogy milyen szörnyű tortura az, amíg egy első darab színre kerül. Olyan lelki előkészítésben részesül egy-egy fiatal szerző, hogy a premiérré se élő, se holt — és boldog, ha túl van rajta.

Most, a meginduló szezon elején, szeretnénk több jóakaratot és barátságot kérni a fiatalok iránt: nem vesézt, hanem tanácsokat, nem „kikészítést”, hanem támogatást. Röviden: szeretnénk, ha kisebb ügyet csinálnának abból, ha egy tehetséges fiatalember első ízben színpadra kerül, ha kevesebb százalékot alkudnának le tantiémjéből és kevesebb szálat ronszolnának össze idegeiből. Elvégre mégse volna kellemes szenzációja Budapesti színházi életének, ha Goudemant tanár úr szívszélhűdése nálunk is megismétlődne.

KÖLTŐ-PRIMADONNAK

* IRTA KULINYI ERNŐ *

Bécsből új primadonna-dívat közeledik felénk: a híres művésznők, akik eddig azzal versenyeztek egymással, ki a népszerűbb, kinek van nagyobb sztárgázsija, szebb villája, drágább autója, ki kap káprázatosabb virágkosarokat, csillogóbb ékszereket, most mint lírai költők kezdenek szerepelni. Az új dívatot *Karlousch* Lujza, a nálunk is népszerű primadonna kreálta, aki egy nagy bécsi lap hasábjain debütált első költeményével. Bizonyos, hogy hamarosan követni fogják nem csak a bécsi, de budapesti riválisai is. Senki se lepődjék meg tehát, ha a közeljövőben ilyen versek fognak megjelenni népszerű primadonnáink tollából:

1. Vallomás

Irtá: *Biller Irén*

„Ha már nem lehetek *Fedák*,
Legyek hát a *Biller!*”
Igy sóhajt ma sok-sok kisleány,
Hallottam fél füllel.

Én magam se mondhatok mást,
És ha újra élnék,
Legföljebb csak magammal, vagy
Fedákkal cserélnék!

2. Sanszon

Irtá: *Titkos Ilona*

Titkos vagyok, titkos, titkos,
Mint az örök tenger.
Nem hiába bomlik értem
Annyi férjember.

Titkos vagyok, mint egy jelszó,
— Nem lehetek róla, —
Titkos, mint egy v. b. t. t.
Vagy egy pásztoróra.

Mint a *titkos* választófog,
Már ott, ahol nem — nyílt.
Aki nálam *Titkosabb*, az
Csal, azaz hogy nem gill!

3. Ötszáz éves a magyar dal...

Irtá: *Fedák Sári*

Ötszáz éves a magyar dal,
Mégse látszik rajta;

Az is olyan, mint én vagyok:
Örökifjú fajta!

Noha kedvünk bús fekete,
Már egy idő óta,
Sej, de lesz még, recefice,
Víg a magyar nóta!

Kukorica közt találtak,
Ott szedtek jól engem;
Azért vagyok *János vitéz*
Minden szerepemben.

Illatos ciprusok tövén
Kaptam első csókom...
Van neki már néhány éve,
Hogyha nem csalódom.

No, de majd a történelem
Kideríti ezt is;
Valamint hogy nem lett vón itt
Összeomlás, pestis:

Lettem volna 18-ban
Én a *Vilmos* császár,
Majd én megmutattam volna! —
Ugy-e, igaz, *Lázár*?!...

4. Merengés

Irtá: *Gaál Franciska*

Néha órákig állok a tükörnél
És áhítattal csodálom magam!
Hogy is jutottam fel a hegytetőre,
Mikor mindenki lefelé zuhan?

*Wunderlich*n se művelt oly csodákat,
Mint én, habár száz irigy mást morog.
Ahol felléptem, megtelt mind a színház,
Meg voltak mentve a direktorok.

Hogy nem vagyok önkéntes mentő?
Mondd már!
Hogy azt a rongy szlárgázsit elveszem?
Merüljön el a vízbe, ki sajnálja!
Vagy húzza más ki, édes Istenem?!

Jó *Dániel* is sírhat már utánam
És vele sírhat *titkon* a *Roboz*,
Mert én vagyok az egyetlen, ki vonz
még
És senki más nem oszt és nem szoroz!

Jövőre már csak úgy, csak akkor ját-
szom,
Ha körmenet vár ünnepélyesen.
Direktorok! Tömjént az öltözőmbe!
Fehér lovat áldozatok nekem!!

Női napló

IRTA LAKATOS,
LÁSZLÓ

Nem igaz, hogy nem szeretek szívvel.
Mindig szívvel. A férfi szívével.

De a legnagyobb baj, amikor a nő
a férfi szívével szeret és a férfi a nő
fejével gondolkodik.

Mivel szokott végződni egy szerelem?
Vagy házassággal, vagy nem-
köszönéssel.

(Utóbbi tartósabb.)

Mielőtt egymáséi lettek, álmatlan
éjszakák voltak. (A vágytól.) Miután
szakítottak, álmatlan éjszakák vol-
tak. (A keserűségtől.) De amíg egy-
máséi voltak, nagyokat aludtak. És
szegények azt hiszik, hogy szerették
egymást.

Férfiak némely nőekkel szakítani
szoktak. Ezek úrinők. Férfiak más
nőket egyszerűen ott szoktak hagyni.
Ezek a nők nem úrinők. Ezek a nők
azok a nők, akiket a férfiak szerettek.

X. igazán sokoldalú férfi. A felesé-
gével házasságban él. Egy másik úri-
asszonnyal viszonyt folytat. De azért
van egy harmadik nője is. Akit szeret.

N. halálosan megsértett. Amikor
szakítottunk, kedves volt, udvarias,
mosolygott. És kezét is csókolta. Nem
szidott, nem átkozott, nem gyűlölt.
Még csak véresre sem vert. És ez az,
amit sosem fogok megbocsátani annak
a gazembernek.

Ne higgyék, hogy magamat sajná-
lom a férfiyaktól. Csak az örömet, amit
nekik okoznék.

Az igaz, hogy nem tudok a pénzzel
bánni. De a férjemmel...

Az orvosom, hogy álmatlanságban
szenvedtem, autósuggeszciót ajánlott
nekem.

Feleltem:
— Inkább egy szuggesztív autót
doktor úr. Nem?

Igy készül Greta Garbo és John Gilbert új filmje (Foto M—G—M.)

1.

Ada harmadik férjéül Darai Dezsőt választotta.

Akkoriban Ada a Nagyszínpad drámai hősnője volt, Darai pedig a Modern Színház dramaturgja. Harmadik

házassága alkalmából azonban Ada is átszereződött a Modern Színházhoz.

— A szerepköröm marad a régi, a színpad megváltozik. Mindegy, hogy hol játszik az ember, fő, hogy hogyan!

— mondta Ada.

Ez a házasság Ada harminchatodik életében történt. Az első tizenhét éves korában. Tizenkilenc év alatt három törvényes házasság: valóban bagatell, ha egy akkora művészi kaliberű nőről van szó, mint Ada.

— Igen, újra férjhezmegyek, — mondta akkoriban Ada. Én azért maradok a régi, csak a férjem változik. Mindegy, hogy milyen a férj, fő, hogy hogyan bánik vele az ember!

Ada Debrecenben született és Párizsban szeretett volna meghalni. A közbeeső időt a világ legkülönbözőbb tájain töltötte el. Nem a valóságban, hanem a színpadon. Elvégre egy színész nő hollandi menyecskektől japán gésáig mindent eljátszik és mindenféle megfordul a darabokban — két évtized alatt.

A valóságban annál kevesebbet utazott Ada. Körülbelül a prága—bécs—gráci vonalra terjedt ki utazásainak határa. Világéletében sok baja volt az utazásokkal. Egyszer Komárom és Győr között olyan beteg tudott lenni, ami másnak csak egy komoly, nyílt-tengeri utazáson sikerül.

Tulajdonképpen műveltsége se terjedt túl ezen a határon — de minnek is? Elég szép volt ahhoz, hogy műveletlen lehessen. Darai Dezsővel való házasságának második évében még mindig fess volt, a Dohány ucca legszebb lábait mondhatta magáénak s kissé hízásnak induló csípőit és kebleit komoly tornászással igyekezett féken tartani. Szája piros, élveteg, szemel rendszerint fáradtak és fekete karikásak, de ezt a tulajdonságot a férfiak a nőnek nem hátrányául, hanem ellenkezőleg: komoly előnyéül tekintik. Férflaknak imponál a nők szemén horodott fekete karika. „Jelent valamit...” mondják és hunyorítanak hozzá.

Darai Dezsőnek is imponált. Darainak általában imponált a felesége: imponált neki, hogy egy nálánál sokkal műveletlenebb és valamivel butább nő mennyire mer és tud őrajta uralkodni. Darai Dezső papucs volt kissé, amit mindenki tudott róla, csak ő maga nem, természetesen.

Egy papucs, akire féltékeny a felesége!

Egészen furcsa.

Ada járattan és fejfájósan vette fel a kagylót

Ada meg volt róla győződve, hogy Dezső megcsalja. Ada halálosan féltékeny volt az urára.

Az első két ura őrá volt féltékeny.

A harmadikra ő lett.

Vannak dolgok, amelyek a korral növekszenek. Így szemgödör-feketeség, hisztéria és féltékenység.

Illetőleg az utóbbi két dolog tulajdonképpen — egy.

Hogy volt-e oka a féltékenységre?

Hát lehet azt egy diszkrét férfinél tudni...

Dezső nem tartozott a hódító férfitípushoz. Kicsit alacsony és kicsit szelidnézésű volt ahhoz, hogysem nőhódító lehetett volna. Magas homloka felett ritka szőkés haj lengett, szemüveget viselt és az üveg alatt szürkés-kék, nem túl villámló tekintetű szemek pislogtak. Nagy csomó lágyság volt benne, kissé feminin a mozgása és alapjában véve nem is adott sokat a külsejére. Egy szórakozott és rengeteget olvasó ember nem ér rá mindig észrevenni, hogy a nyakkendője kirojtosodik.

Eszerint tehát Darai maga nem sok okot adott a féltékenységre. Ada csak azért féltékenykedett rá, mert a természetében volt ez a tulajdonság. Mondjuk: mert eltanulta előbbi férjeitől.

És talán azért, mert az urának valóban túl sok alkalma akadt nők körül forgolódni. Elvégre ugye színháznál... a kis és nagy nők csak úgy nyüzsögnek egy dramaturg körül, hiszen nagyrészt tőle függ, hogy a harmadik felvonás szobaleány szerepe húsz vagy harminc szavas lesz-e s hogy a primadonna közép- és végszavai kellő pontokkal bírnak-e... Különbösen is, Darainak az a híre járt, hogy eszi a nőket és hogy szerencséje van a nőknél. (Mindkettőt a felesége terjesztette róla.) Hogy szereti őket, az lehetséges volt, elvégre miért ne? De hogy szerencséje is lett volna náluk, azt mindenki kétségbevitte, aki Dezsőnek ezt a házasságát ismerte.

2.

Volt a társulatnál egy rém gyanus egyén. Bilicky Sári, vígjátéki hősnő. Nagyon magas, fess, elegáns, majdnem vállig érő bubifrizurát hordott, markáns, érdekes arcú, nagyszájú, sárgás szürkészemű, finomkezü asszony. Mikor Ada a Modern Színházhoz került, eleinte jóba volt Sárilal, de később gyűlölni kezdte, mert észrevette, hogy az ura igen jól érzi magát a társaságában. Addig rendszerint egy asztalhoz jártak vacsorázni, Ada azonban

pár éles szóval elüldözte a törzsasztaltól Sárít — valamint a naivát, a primadonnát, a főrendező feleségét és a karmester unokahugát is. Ezek ugyanis mind nők voltak. Csak Malvint tűrte meg, az anyaszínésznőt, a maga hetvenöt kilójával, aki túlsúlya révén veszélytelenné vált minden ellenkező nemű lényre.

3.

— Ha megcsal, rögtön itthagynom magát!

— Ugyan kérem, micsoda beszédek ezek...

— Ha velem van, egyebet se tesz, csak az ujságot falja, de ha más nő is ül az asztalhoz, majd kiesik a szeme, úgy bámulja!

— Miért bántja, ha egy csinos nőre nézek? Hát csúnyákat néztek? — mondta gyermeteg mosollyal Darai, de a vicc mögött enyhe kétségbeesés lakozott.

— Fizetni! — kiáltotta Ada. És kiszaladt a kávéházból, Dezső pedig csendesen utána kullogott. A főbbi asztaloktól nevetés és fejcsóválás kísérette őket.

4.

A Modern Színpad megvásárolta egy fiatal német drámaíró darabját és elküldte Darait Berlinbe, hogy nézze meg az előadást.

— Flacskám — mondta Darai a feleségének, — kedden utazom.

— Velem?

— Nem... erre a két-három napra nem viszem magammal.

— Hát kivel megy?

— Senkivel. Egyedül.

— Szóval Bilicky Sárral!

— Na, micsoda tréfák ezek...

— Mikor indul a vonatja?

— Kedden fél tízkor. Hálókocsival utazom.

— Hálókocsi! Nagyszerű! Gratulállok!

— Köszönöm...

5.

Kedden délelőtt Bilicky Sári betelefonált a színházba, hogy erősen meghílt, le kell mondania az esti előadást. Az igazgató másra osztotta ki szerepét.

Ada önkívületben volt.

— Most már holtbiztos, hogy együtt utaznak! — mondta Malvinnak, a portásnak, az öltöztetőnőnek és a kelleknek. Alig tudták lecsillapítani.

6.

Este Dezső kiment a keletre. Ada természetesen kikísérte. A Perronon, mialatt férje a hálókocsiban elhelyezkedett, Ada fel-alászaladgált, Sárít kereste. Persze nem találta. Felhívta telefonon Sári lakását. A szobaleány jelentkezett.

— A művésznőt kérem!

— Nem jöhet, nagyságos asszony. Fekszik. Beteg.

— Jól be van itt tanítva mindenki!

— mondta Ada és lecsapta a kagylót.

A vonat indulása előtt az ura nyakába borult.

— Dezsőkém, nem csalsz meg?

— Ugyan, te csacsi...

A vonat elindult. Dezső sárga útiruhás alakja mosolygva hajolt ki a hálókocsi első kupéjának ablakából, Ada sirva nézett utána.

— Kelenföldön beszáll hozzá a Sári! — mondta bögyve Malvinnak. — A gazember! Tönkretesz!

7.

A két asszony bement a törzskávéházba, Ada aszpirint vett be és sírt. Idegesen lapozott a képesujságokban és kis idő múlva hazament.

Fél tizenkettőkor csengett a lakásán a telefon.

Ada fáradtan és fejfájósan vette fel a kagylót.

— Ada művész, maga az? —

— mondta egy izgatott hang.

— Igen! Mi az?

— Itt Pécsi! Rettenetes dolog történt!

(Pécsi a Hazai Lapok színházi rovatvezetője volt, Daraiék régi jóbarátja.)

— Micsoda, az Istenért!

— Most jött telefonértesítés a szerkesztőségbe, hogy a bécsi gyors összeütközött. Rengeteg halott és sebesült, a hálókocsi teljesen összetört...

— Jajj... — Ada egy borzasztót sikoltott és félajultan esett vissza az ágyba.

8.

Öt perc múlva a ház előtt állott Pécsi és a Hazai Lapok riportere a főszerkesztő sötétkék Rolls-Royceá-

val. Adát a szobaleánnyal együtt felöltöztették, beültették az autóba és nekivágtak az éjszakai országútnak.

Az autó vágatott, ugrált, dühögött, zúgott, reflektora messzire előre világított, szirénája folyton sikoltott; borzalmas hajsza után fél négykor megérkeztek a katasztrófa színhelyére. Hajnalodott.

9.

A romok még füstölögtek. A segélyvonat ott állott a vöröskeresztes kocsikkal. Reflektoros, fáklyás emberek dolgoztak mindenfelé. A két mozdony egymás fölé fúródott, a pesti gyors postakocsija harminc méterre ugrott

A sebesülteket kiemelik

ki a sínekből, az utánacsatolt hálókocsi felborulva, darabokra törve. Egy-egy hörgés még mindig hallatszott a belsejéből.

— Az uramat, az uramat! — rikácsolta hisztériásan Ada.

Az újságírók kierőszakolták, hogy Adát odaengedjék a vagonhoz. A hálókocsi minden részéből kiemelték már a sebesülteket és halottakat, csak a legelső kupéból nem, mert az roncsolódott össze legjobban. Azon éppen most dolgoztak a mentők.

És a hajnali nap sápadt fényénél lassan kiemelték egy sárgaruhás, szőke férfit.

— Dezsdő! — ordította Ada.

Dezsdő homlokából vékonyan folyt a vér, egyébként épp olyan csendesen mosolygott, mint máskor, csak talán halványabb lett valamivel.

Letették egy hordágyra. Az orvos fölébe hajolt.

— Meghalt!

Az újságírók támogatták Adát, aki azonban kiáltozni kezdett.

— Tovább! Ki van még a kupéban!

A mentők már hozták is elő a másik holttestet.

Hatalmas termetű, kövér, nagybajuszos úr volt.

A kupé kétágyas félfülke. Ada odarohan, bevilágít a romok közé, ránéz Dezsdőre, ránéz a nagybajuszosra, amint ott fekszenek letakarva egymás mellett... és felkiált:

— Hála Istennek! Mégse csalt meg!

Kis anekdoták nagy minéiről

Művész és gentleman

Bartha János a régi Nemzeti Színház legnagyobb tragikus színésze volt.

Bartha a cigánysorból került a legnagyobb magyar színészek sorába. Eleinte garderobszabó volt, de szép, érces basszusa s Phidias vésőjére való feje, egyenesen predesztinálta őt a színpályára.

Színésszé úgy lett, hogy egy inaszerepre nem akadt vállalkozó a színtársulatnál s a direktor őt, a garderobszabót ugratta be a szerepbe, miután már hónapokon át könyörgött egy „rollé”-ért.

Lengefi, a színtársulat hősszerelmese aznap este egy árva tapsot sem kapott, mert mindenki az inas szerepében fel-lépő Barthát ünnepelte.

Előadás után persze ordított, dühöngött a hősszerelmes s fogesikorgatva mordult Barthára.

— Az űr engem semmivé tett. Legszzebb jelenetemet elrontotta. Honnan jött ide ön, hol van hazája és kicsoda az ön apja?

Az én apám nemes ember volt

— Az én apám? — felelte busan Bartha, — az én apám, bizony csak egy cigányzenész.

— Hah! hát miért nem csinált önből is cigányzenészt?!

— Ezt nem tudom, Lengefi úr. De szabad kérdeznem, mi az ön apja?

Lengefi kidüllesztette a mellét s gögösen szólt:

— Az én apám? Hát tudja meg ön, hogy az én apám nemes ember volt. Egy igazi gentleman. Igenis, egy gentleman.

— Hát akkor miért nem csinált önből is gentlman? — hangzott a gúnyos kérdés Bartha János ajkairól.

Az esernyő

Vizvári Gyula, a nagy komikus, következetesen mindig magával hordozta az óriási, nehézkes esernyőjét. Akárcsak a színpadon, az általa oly nagyszerűen alakított Pry Pálban, az életben sem vált meg az esernyőtől.

Ha tél volt, ha nyár, akár esett, akár nem, Vizvári kezében ott volt az esernyő. Egy alkalommal egyik tisztelője azt a kérdést kockáztatta, hogy minek is hord esernyőt, ha nem hull az eső?

Vizvári rövid gondolkodás után így válaszolt.

— Ha esik az eső feltartom az esernyőmet, ha nap süt, akkor is, télen szintén használhatom havazás ellen, tavaszkor, őszkor kinyitom a szél ellen, ha pedig a mondott esetek nem fordulnának elő, no akkor — rátámaszkodom. Vagy, ha ez se, akkor fegyvernek is használhatom a kutyák ellen, mert hiszen sokszor éjjel kerülök csak haza. De még annak is jó, hogy otthagyon tuszna a kávéházban, ha szórakozottságomban nem vittem pénzt magammal. Mit mondjak még? Hát még táska gyanánt is használom. Az esernyőmben szoktam hazavinni a kisleányomnak a cukrot és süteményt. Na és végre... ez az én spórkasszám. Látja, a nyelét lecsavarom és a tokjába eldughatom azt a bizonyos pénzmagot, amiről az asszonyoknak nem okvetlenül szükségés tudni.

A primadonna lovagja ki lenne?
a színpadra virággal ki üzenne?

A színházból a kiskapun ha elmegy,
ki sutlogna felé félénk szerelmet?

Az ablaka elől éjjel ki állna?
ki másznék fel kölélén ablakába?

Akibe még forró, szerelmes szív ég,
ki lenné le ajándékba szívét?

Ó, ifjak, kiket a színházba látok,
sokál gondoliam mostanában rátok.

Menjetelek és tegyetek így helyettem,
mert én már mindent régen elfeledtem.

Miből lesz a Cserebogár?

A Városi Színház kitűnő főrendezője és színésze, Sik Rezső, így mondja el színészi pályájának történetét a „Déli-báb” olvasói számára.

— Anyai ágon igen pompás színészekkel rendelkezett a mi családunk, így tehát már gyermekkoromban megvoltam „métélyezve”.

Mindég színész akartam lenni, amióta csak az eszemet tudom.

A színészettel a kontaktust tizenöt éves koromban találtam meg — Dunaharasz-tin. Egy műkedvelő előadáson léptem föl a „Dolovai nábob leánya” című Herczeg darabban. Bilitzky kadét szerepét ját-szottam — óriási sikerrel.

A siker végleg megérlette bennem azt az elhatározást, hogy — színész leszek. De nehéz volt hozzáfogni a dologhoz, mert édesapám hallani sem akart róla. Berett az üzletébe cégvezetőnek, minden-

áron „rendes” embert akart belém csinálni, nem az ő hibája, hogy ez még sem sikerült.

Titokban beiratkoztam a színiiskolába. A lírok azonban egyszerre csak kípattant, sőt nagyon iragikus volt reám nézve. Édesapám páholybértő volt a Nemzeti-ben, ahol nekem, mint akadémiai növendéknek, státuszlátnom kellett. Egy szép estén az „Ember tragédiájá”-ban „lép-tem föl”. Vesztemre, annyira elismerés-kedtem a színpadon, hogy édesapám — ráam ismert.

Otthon másnap nagy muri lett a dologból. Minden „kedvezmény” meg-vont tőlem az apám. Nem volt szabad a családdal ebédelnem, szuszter, szubó többé rám, az apám terhére nem dolgozhatott. De azért mégis elvégeztem az iskolát. Mint érdekességet megemlíthetem, hogy én voltam Gaál Gyulának az első tanít-ványa.

A „Velencei kalmár” Shylock-jában vizsgáztam szép sikerrel. Leszerződhet-tem volna a Nemzetihez is ösztöndíjasnak, de mindenki azt tanácsolta, hogy inkább szerződjem vidékre, mert ott alapos rutint kaphatok.

Nagyváradra szerződtem. Itt azonban az ottani szírók miatt nem tudtam szó-hoz jutni. Végre is meguntam a vergő-dést és egyszerűen megszöktem a szin-háztól.

Bevonultam katonának.

A katonaság után Miskolcra szerződ-tem. Itt kezdtem meg tulajdonképpen színészi pályámat. Rátkay Márton is ott volt velem kezdő színész akkor.

Kuriózumként megemlíthetem, akkor bonvivánt voltam.

Innen Polgár Nagybecskerek—Zom-bori társulathoz szerződtem, mint színész és rendező. Játsoztam ott mindent, ami csak elképzelhető: operettet, drámát, vígjátékok, bohózatot, népszínművet. 1905-ben életem egyik igen fontos for-dulópontjához érkeztem: megnősültem. Polgár társulatától Mezey társulatához szerződtem, majd ismét visszakérültem Nagyváradra, oda, ahonnan megszöktem

A „Velencei kalmár” Shylock-jában vizsgáztam

s ahol nem tudtam érvényesülni a szlások miatt.

Ezúttal — hál Istennek szerencsésebb voltam — kilenc és félt évig működtem ott egyfolytában, mint főrendező és színész.

Érdekes története van annak, hogyan kerültem onnan fel Pestre. A történet jellemző arra nézve, hogy milyen nagy szerepet játszik a színész életében a véletlen. Amikor a Városi Színház megnyitója közeledett, az egyik Faludy, dr. Komor Gyula és Tapolczay vidéki turnéra mentek színésznézőbe. Nagyváradra is eljöttek. Ugy volt, hogy a vendégek tiszteletére a „Mágnás Miska” megy, amelyikben én nem játszom, de mivel a zenei anyag Pestről kellett időben nem érkezett meg, a „Csárdáskirályné”-t vettük elő, amelyben nekem nagy szerepem volt.

A vendégek elutazása után 24 órára expresszeveletet kaptam, amelyben Pestre szerződletnek. Így kerültem hát Pestre. Ma is itt vagyok a Városinál, amelynek megnyitása óta tagja vagyok.

Mégcsak annyit: bár a világ legnehezebb, leggöröngyösebb pályáján vagyok, amelyről nemhiába óvott édesapám, mégis elmondhatom, hogy — szerencsémre, egyellen egy napig sem voltam szerződés nélkül és hogy életem legboldogabb napja az volt, amikor imádott kislányom, Sárka, megszületett...

Ruth Weyher táncosnő

Expresszeveletet kaptam

elragadóan izléses, rózsaszínű túllruhájában feltűnést ketett. A Párisi Divat augusztus 1. száma címlapján színesen közli a bájos művésznőt és magában a lapban szebbnél-szebb modelleket közöl. A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és többszáz csodaszép párisi modellt és szebbnél-szebb kézimunkarajzot közöl minden számában, amelynek szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetőek.

Féláron küldjük Önöknek a Párisi Divatot egy héttel a megjelenés után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatala: Budapest, VII, Dohány u. 12.

Amin az egész világ nevet

Takarékos ember

Női logika

— Lizikém, arra szeretnék megkérni, hogy jöjj velem el a kesztyűszűzletbe. Tanura van szükségem.

— Miféle tanura?

— Tegnap ugyanis vettem egy pár kesztyűt és a kereskedő azt mondotta, hogy garantálja, hogy egy évig fogom hordani.

— Na és?

— Tegnap elvesztettem a kesztyűt.

(Ulk)

Filrt és jazz

Ime, mr. Green, londoni bankigazgató, aki egy pilanatra sem válik meg csúnya feleségétől, hogy — megtakarítsa a búcsúcsókol.

(Ulk)

Az ok

— És mi volt az oka, hogy az eljegyzésedet felbontottad?

— A mennyasszonyom multja.

— Olyan rossz volt az?

— Nem. Olyan hosszú.

(Sourire)

Megfelelt!

— Mondd meg nekem. Johnny, kik a kannibálok?

— Nem tudom, tanító bácsi!

— Hát ide figyelj, fiacskám. Ha te egyszerre meg eszed apádat és anyádat, mi leszel akkor?

— Ároa! (Punch)

A végzetes esere

— Képzeld csak, Frantz!, tegnap egy tolvajt találtam a lakásban, amikor hajnalban hazamentem.

— Megbüntetted?

— Én nem, de azért póruljárt. A kórházban fekszik most. A feleségem ugyanis velem lévesszelle össze. (La Vie Parisienne)

Fenyegetés

Olaf legalább kényszerített arra, hogy megcsókolj?

— Hogyne! Azt mondta, hogyha nem csókolom most meg, akkor ő se fog engem soha megcsókolni! (Kasper)

— Ön miért nem szeret táncolni?

— Mert az egész csak nők ölelgetése, zeneszóra.

— És mit nem szeret ebben?

— A zenét! (Reveille)

+

Tom Gibson, az elkényesztetett színész megúnta a nőket és elhatározta, hogy minden összekötetést megszakít a szép nemmel. Egy ismeretlen, bájos hölgy azonban konokul üldöi és sikerül autóját az uccán szerencsésen Gibson kocsijának hajtani. Gibson udvariatlanul tiltakozik az erőszakos ismerkedés ellen, ám a leány mosolygva jelenti ki, hogy azért mégis barátok lesznek. Este a színházba viszontlátja Gibson a leányt az első páholyban. Hazafelé szemrehányást tesz Gibsonnak a titkárnő Mr. Graham, hogy sokszor nézett fel a páholyban ülő nőre. Gibson tiltakozik és nőgyűlöletére hivatkozik. Másnap Gibson levelet kap Mr. Overtontól, a híres milliárdostól, amelyben felszólítja őt arra, hogy egyik estélyén lépjen fel. Gibson elfogadja a meghívást. Elmegy az estélyre, ahol óriási sikert arat, az asszonyok és leányok valósággal extázisban tapsoltak a száma után.

Valamennyi férj és fiatalember titkos dühvel nézte ezt a szenvedélyes tüntetést, amely valósággal úgy festett, mintha a nők az orruk alá akartak volna borsot törni.

— No lám — jegyezte meg epésen Robsart, — ilyenkor tűnik ki, hogy mennyi temperamentum van hölgyeinkben. Mi, sajnos, Gibson segítségével nélkül sohasem gyönyörködhetünk ebben.

Gibson még utoljára meghajolt és azután kijelentette a függönyhúzóknak, hogy többé nem hajlandó a közönség elé lépni. E pillanatban gyengéden megérintette valaki a karját.

— Ha megengedi, kedves mester... a tiszteletdíja!

Gibson megfordult és valósággal visszahökken meglepetésében. Az automobilos hölgy állt előtte és gúnyos, diadalmos, gonoszok pillantással nyújtott feléje egy borítékot.

— Ön mr. Overton titkárnője? — kérdezte Gibson.

— Nem, kérem. A leánya vagyok. Overton Mária — szíves engedelmevel, mert, remélem, most már nincs kifogása ellene, ha bemutatkozom. Hiszen nem vagyunk az uccán.

Gibson érezte, hogy az arcába szökik a vér.

— Eszerint — mondotta villámló szemekkel, — ez a meghívás csak trükk volt? Törbeeselt. Megmutatta, hogy azért is magának lesz igaza. Hiszen, könnyű dolga volt. Színész vagyok, aki pénzért bármikor kapható egy kis mulattatásra. És ön, miss Overton Mária, eléggé gazdag, hogy háromezer fontot fizessen az én megaláztatásomért, ha ebben örömet leli! De léved! Ezek után egy pennyt sem fogadok el, viszont természetesen egy pillanatig sem maradok itt!

— Mr. Gibson, a pénzt minden esetre el kell fogadnia. Mert ha tiszteletdíj nélkül jött ide, úgy éppen olyan megítélés alá esik, mint a többi vendég és akkor a vendéglátással kapcsolatos szabályok önt, mint gentlemant éppen úgy kötelezik, mint a többi jelenlevőt. Ez pedig annyit jelent, hogy nincsen joga

megsérteni a ház urának leányát, nem hagyhatja el sértő és tüntető módon a palotát és köteles nekem udvarolni és szépeket mondani. Szóval, választania kell: mint művész jött ide, vagy mint magánvendégünk?

Gibson a pénzesboríték után nyúlt.

— Igaza van. Azért jöttem ide, mert megtízettek. De a tiszteletdíjért csak énekszámaim előadására voltam kötelezve és nem arra, hogy udvaroljak is!

— Ez természetes! Csak nem gondolja, hogy ezért a rongyos háromezer font járna? Aki nekem udvarolni fog és akinek udvarlását én elfogadom, annak a tiszteletdíja kerek egymillió font! Apus ugyanis azt mondta, hogy ennyi a hozományom.

— Noha kétségtelen, hogy ez lenne a legmagasabb tiszteletdíj, melyet valaha művészek fizettek, engedje meg miss Overton, kijelentem, hogy ezt a szerepet csak akkor vállalom, ha nem magánházban, hanem a színpadon kell eljátszanom!

— Nagyon megtisztel, mr. Gibson. Egyszer olvastam, hogy egy bohóc

bukfencet hányt Szűz Mária képe előtt, mert csak így tudta hódolatát kifejezni. Megértem tehát, hogy maga is abban a formájában akar nekem hódolni, amelyben a legtökéletesebb.

— Miss Overton, ha a gúnnyal ölni lehetne, maga már régen kivégzett volna engem. Úgy beszél velem és úgy bánik velem, mintha teljesen hatalmában lennék. De azt hiszem, túlbecsüli erejét!

— Ha elhinné, hogy csakugyan szerelmes vagyok magába, mingyárt másképpen ítélné meg a szavaimat! Azt mondják, hogy a művészek szerénytelenek, de maga, sajnos, kivétel. Nem tudja elhinni, hogy akkora szerencséje van, hogy beleszerettem magába.

Eladó

villanyberendezés

Alig használt 2 darab fekvő elrendezésű 60 PH Schlick-Nicholson Lietzenmayer szabadalmazott

nyersola motor

a hozzátartozó Siemens-Schuckert-féle villamosberendezéssel közvetlenül kapcsolva, egy-egy darab egyenáramú mellékáramkörű

dinamógéppel,

egy
accumulátortöltő

pótdinamógépcsoporttal

A berendezés helyben és üzemben látható:

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-vállalat Rt.-nél Budapest, VII. ker., Dobány uca 12 szám

NAGY ENDRE

új regénye

A

KUPLÉÉNEKES

a

MAGYAR HIRLAP-ban

július 7-től, vasárnaptól

kezdve naponként

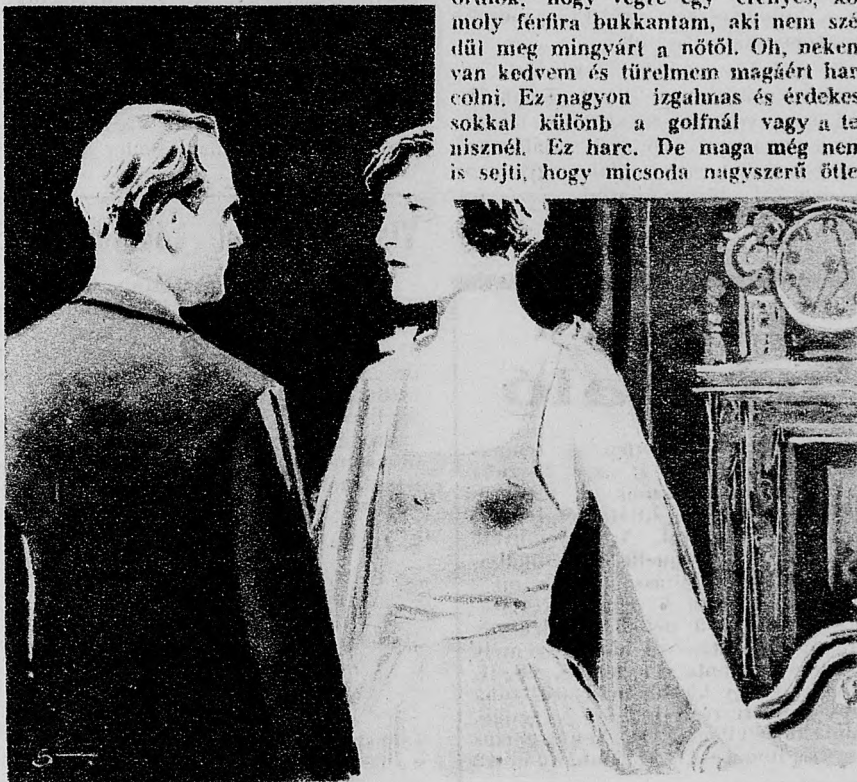
— És ha én arra kérném, hogy kétségtelenül értékes érzéseit másra pazarolja? Ha azt mondanám, hogy semmi kedvem sincsen efféle játékbba bocsátkozni, mit válaszolna?

— Kinevetném és vagy ostobának, vagy izléstelennek találnám. De nem haragudnék meg. Elvégre az ember sok mindent megbocsát annak, akit szeret. Inkább arra határozom magam, hogy leszoktatom a hibáiról! Megfenyítem...

Gibson valóssággal elsápadt.

— Miss Overton — mondta felindulástól remegve, — kérem, válogassa meg jobban szavait! Nem vagyok gyerekek, magánál mindenesetre idősebb és érettebb... illetlenségnek tartom az ilyen megjegyzést!

Máry vállat vont.

... Kérem válogassa meg a szavait ...

ELADÓ TELEFÓN

Használt jó állapotban levő házi telefonkészülékek fél árán is olcsóbban eladó. Bővebbet: VII, Dobány ucca 12, portásnál

— Látom, hogy csakugyan haragszik, mr. Gibson. Pedig nincsen igaz, mert én például nagyon örülnék, ha egy férfi annyira szeretne, hogy erőszakkal, vagy veréssel akarna arra kényszeríteni, hogy az övé legyek. De hát a férfiak ezt nem értik. Anyira elkorcsosultak, hogy már nem is tudnak harcolni a nőért. Még jobban csodálkoznak, ha a nő harcol értük. De én nem törődöm az efféle előítéletekkel. Elhatároztam, hogy küzdeni fogok magáért és ebben nem akadályozhat meg ellenállása. Ellenkezőleg, igen örülök, hogy végre egy erényes, komoly férfira bukkantam, aki nem szédel meg mingyárt a nőtől. Oh, nekem van kedvem és türelmem magáért harcolni. Ez nagyon izgalmas és érdekes, sokkal különb a golfnál vagy a tenisznél. Ez harc. De maga még nem is sejtí, hogy micsoda nagyszerű ötle-

teim vannak. Csak védekezzen egészen bátran, mr. Gibson, nem bánt meg vele. Sőt, az értéke növekszik a szememben.

Gibson valósággal kétségbeesett.

— Kisasszony, fejezzük be a kínos és céltalan vitát. Ön mindenáron eredeti színben akar feltűnni, meg akar botránkoztatni, mert azt hiszi, hogy ez izgalmas és érdekes. De én a színpad világában már ennél cinikusabb szavakat is hallottam, engem nem lehet az ilyesmivel blöffölni!

Máry szemrehányóan nézett Gibsonra.

— Nem hisz nekem! — mondotta szomorúan. — Éppen olyan léhának és könnyelműnek tart, mint a többi nő, akivel eddig találkozott. Pedig igazán nem akarom elcsavarni a fejét, komoly és tiszteséges szándékaim vannak!

— Nohát, ez kész örület! — mondta megrökönyödve Gibson.

— Miért volna az? — kérdezte angyali arccal Máry. — Vagy maguk férfiak nem ezeket a szavakat szokták nekünk mondani? Mi sem találhatunk ki új szavakat, mi is csak ugyanazon frázisokkal bizonyíthatjuk érzéseink komolyságát, mint a férfiak.

— Őriási!

Nagyszerű nyaraló

Abbázlában, közvetlen a tengerparttól moló mellett 1 vagy 2 szoba kiadó. Minden szoba a tengerre nyílik, mesés szép kilátással, tengeri fürdő használattal. A házfelügyelő kívánatra a reggelt felszolgálja. Ára villanyvillagítással egy személy részére naponta 6 pengő, két személy részére 9 pengő, esetleg egy kanapé beállításával három személy részére naponta 11 pengő. A II. emeleten egy kisebb mansard-szoba egy személy részére 2 és ½ pengő. Bővebb felvilágosítást Nagy portás nyújt, Budapest, VII, Dohány-u. 12

— Nem mondom, hogy még sohasem flörtöltem más férfakkal, de maga más, mint a többiek! Nem szoknyabelőnd, nem futkos nők után, háziasan gondolkodik...

— Kérem — mondotta dühtől feldokolva Gibson, — még csak az kellene, hogy azt mondja: kitűnően főzők és harisnyákat stoppolok!

— Oh, arra nem is fektetek súlyt, hiszen módunkban lesz eseléseket tartani.

— De értse meg — kiáltotta magánkívül Gibson, — nekem semmi kedvem sincsen megnősülni!

Máry fölényesen legyintett.

— Ismerjük már ezt a frázist. Minden fiatalember ezt mondja! De gondoljon arra: az idő eljár, megöregszik, elveszti fiatalos varázsát és akkor mi lesz? Nevetséges, öreg piperkőc, rigolyás agglegény. Ne legyen elbizakodott és ne mulassza el ezt az alkalmat! Nem mondom, hogy azonnal igent mondjon, tudom, hogy az ilyesmin gondolkodni kell, azonfelül nem ismer még eléggé. De én nem vagyok türelmetlen. Tudok várni és ha kell, harcolni is magáért.

Visszaéléseket követnek el!

Néhány hete tapasztaljuk, hogy úgy S. H. S.-ból (Jugoszlávia), valamint Csehszlovákiából és Romániából egyes olvasóink panaszkodnak, hogy a lapot drágábban árulják, mint ahogy mi azt hirdetjük. Sajnos, az ilyen egyes előforduló esetekben nem tudunk védekezni, de figyelmeztetjük és kérjük nb. olvasóinkat, hogy semmi szín alatt ne fizessenek többet a lapért, mint ahogy mi azt feltüntetjük. Még pedig:

S. H. S.-ban:

Tolnai Világlapja 12 dinár
Délbáb 6 „

Romániában:

Tolnai Világlapja 40 lei
Délbáb 20 „

Csehszlovákiában:

Tolnai Világlapja 6 korona
Délbáb 3 „

— Miss Overton — válaszolta Gibson és a hangja egészen fáradt és apatikus volt, mint aki látja, hogy kár minden józan beszédért, — nyilvánvaló, hogy gúnyolódik velem, de férfi vagyok és türelmetnem kell magamat...

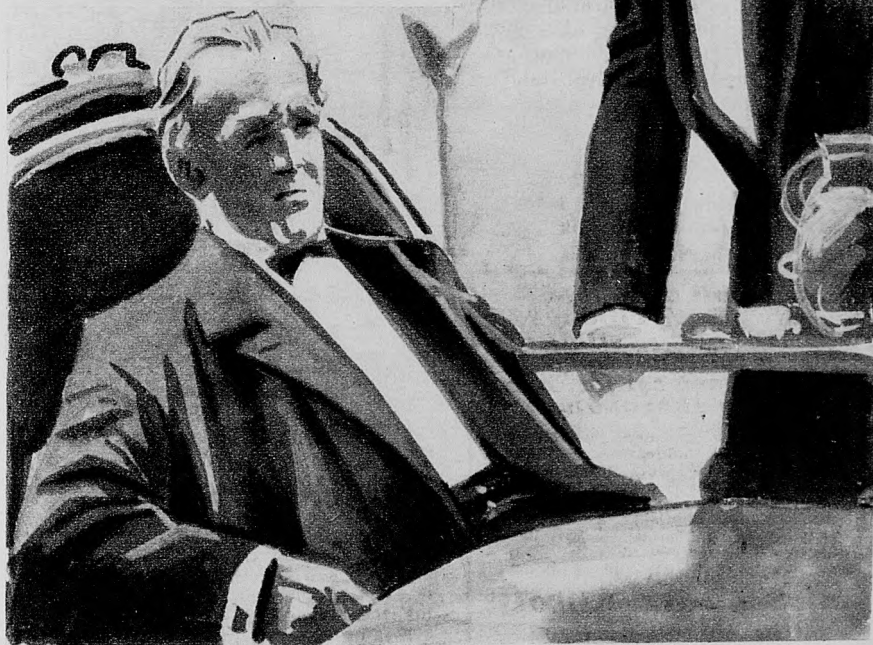
— Szóval, az első kedvesség. Ne féljen. Köszönöm, gavallérosan fogom viszonzni. Például: sohasem leszek féltékeny magára, szemet hünyök majd apró flörtjei fölött, tudom, hogy ez a foglalkozáshoz tartozik. Elvégre hősszerelmes és tenorista!

— Nékem nincsenek flörtjeim!

— Kár! Mert akkor rossznéven fogja venni, ha nékem lesznek! Egyáltalában azt hiszem, kissé konzervatív. Ma már másképpen kell a férfiaknak gondolkodniuk, Gibson!

— Miss Overton, nem akarom önt megsérteni, de vegye tudomásul: gyűlölöm a nőket!

— Nem esodálom, hiszen csupa értéktelen teremtéssel volt dolga. Hallot-

... gyűlölöm a nőket ...

tam híres kalandjairól, Kinyomoztam régebbi viszonyait!

— Hallatlan!

— Belátom, ez kissé indiszkrét volt, de hát végre is jogom van, ismerni jövődöbéli férjem multját. Mondhatom, meglehetősen viharos!

— De kérem...

— Feleletes védekeznie! Megbocsátom. Elvégre akkor még nem ismert engem, nem tartozik számadással. Csak ezentúl becsülje meg magát!

— Miss Overton — mondotta most a felháborodás csücsán Gibson, aki úgy érezte, hogy a leány egészen neveltségessé tette. — Önök azért hívtak ide, hogy komédiát járasszak. De ön, úgy látom, sokkal különben érti ezt a mesterséget, mint én, és ezért a tiszteltdij önt illeti. Engedje meg, hogy felajánljam, sőt megtoldjam azt még száz fonttal!

— Mr. Gibson ne erőlködjék. Nem fogok megsértődni. Ismerem a férfiak szeszélyeit, nagyképű kijelentéseiket, melyeket nem kell komolyan venni. Most izgatott, meglepte váratlan vallo-másom... hát majd adok időt, hogy lecsillapodjon és nyugodtában gondolkozzon. De ha legközelebb találkozunk, szerelmet fog nekem vallani és megcsókol!

— Én, magát?

— Úgy van!

— No, hát ebben alaposan téved!

— Kétszáz fontban fogadok!

— Ezerben, hogy nem!

**Elromlott a rádiója?
Nem ég a villany?
Leszakadt a csillár?
Előört a villanykapcsoló?
Egy kis olcsó csillár kéne
a gyermekszobába?**

Száz ilyen apró kérdés merül fel a háztar-tásban, amelyek mindegyike pár fillér-rel megoldható. Lelkiismeretesen és olcsón dolgozom és nagyon kérem, hogyha szükség merül fel, írjon egy levelezőlapot, küldje le a leányt, vagy fáradjon be az üzletembe. Nincs az a csekély munka, mit nagyon szívesen ne vállalnék.

Címem: Schwarz Károly,

hat. eng. elektrótechnikai vállalat
Budapest, VII, Dohány uca 10 szám
Telefón: J. 352--37

— Elég lesz kétszáz is. Gyűrűt fo-gok ebből a pénzből magának csinál-tatni és bevésétem: „Első csókunk em-lékére!”

— Hát tudja meg, a világ minden pénzéért sem vallanék magának sze-relmet! Ez az utolsó szavam! Jó éj-szakát, miss Overton!

— Jó éjszakát, kedves Gibson. Ké-rem, vigyázzon, hogy ne hűljön meg az autón. Nagyon felhevült!

Gibson hatvankilométeres sebességre kapcsolta autóját, hogy minél előbb minél távolabb legyen az Overton-palo-lától. Ebből azután komoly kellemetlen-sége is támadt. Egy motoros forgalmi rendőr utána vágatott és sebes hajtá-sért fölírta. Még csak ez hiányzott, hogy Gibson rosszkedve forrpontot érjen. El-átkozta a világ valamennyi nőnemű te-remtését és megfogadta, hogy még ke-ményebb harcot hirdet ellenük.

— Ez a miss Overton — mondotta

KÉSZITSÜNK RÁDIÓT!

Rádiókönyv

pompás címlappal, 45 ábrával. Ez a kis könyv több mint száz oldalon magyarázza a rádió készítését. Ezt a tanulságos művet dr. Lorenz János európai híró rádiókapaci-tás írta, olyan érthetően és világosan, hogy a gyermek is el tudja készíteni a rádiót. — Az izléses kötet ára bérmentve 90 fillér. — Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatalá-ban, Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

otthon Grahamnak, aki aggódva sürgött-forgott körülötte és fekete kávét, meg hideg borogatást adott neki felváltva, — ez a miss Overton veszedelmes teremtés. Anarchista! Higyje el Graham, ez a leghelyesebb kifejezés. Anarchista. Merénylő, aki nem tisztel sem Istent, sem embert, vakmerő, elszánt, Rettegetes nő. Nincs benne egy penny ára szemérem. Nem fél senkitől. A rendretutasítások leperegnek róla. Formálisan üldöz. Határozottan félek tőle.

— Nem kellene talán a rendőrségnek szólni? — kérdezte Graham. — Mégsem lehet fűtni, hogy tisztességes, rendes férfiakat úgy üldözzenek, mint valami nyulat.

— A rendőrség sem tehet semmit. Ő nagysága a legkorrektebb formák között támad rám. Ravasz, megátalkodott férfinpusztító. Az Isten tudja, hol szerzett ilyen félelmetes gyakorlatot. Határozottan van a föllépésében valami, ami a nálamnál gyöngébb férfakkal szemben ellenállhatatlanná teheti. De

végre emberére akadt. Majd én leszoktatom az elbizakodottságáról. Képzelve, azt mondta, hogy a legközelebbi alkalommal megesőkölom! No hát erre várhat!

Gibson szivarra gyújtott és mérgesen fújta a füstöt.

E pillanatban csöngettek.

Az inas bejött és egy csomagot adott át Gibsonnak.

— Egy boy hozta. Nem kért választ, már elment.

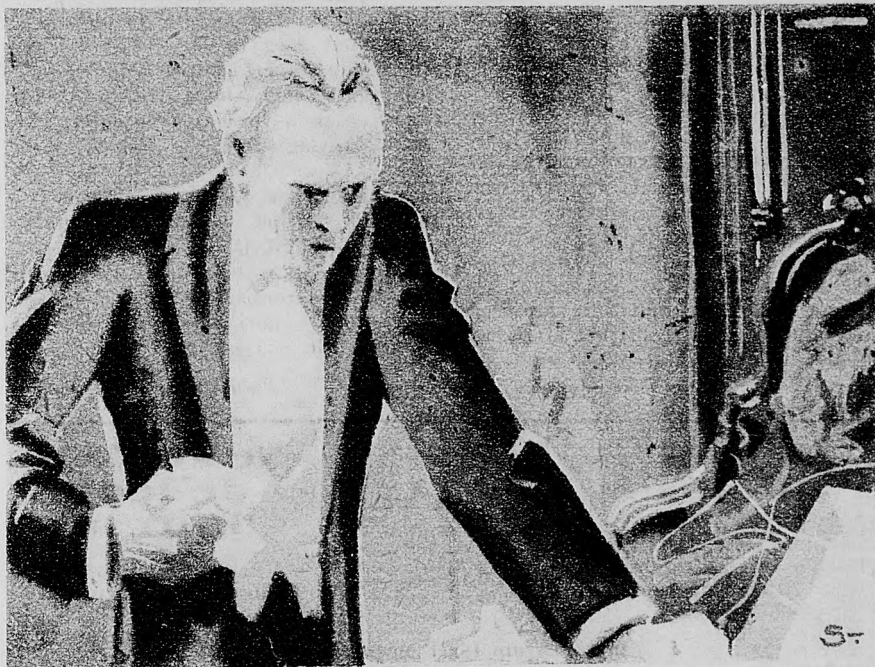
Gibson kinyitotta az elegáns csomagot, Graham kíváncsian sandított át a pápaszemén.

Egy csomag csokoládébonbon volt és néhány szál virág. Mellette névjegy, rajta néhány sor:

„Remélem, kedves Tomi, már nem haragszik reám? Bosszúsága megédcsítésére küldök néhány bonbont és fehér rózsákat, mert tudom, hogy ezek a kedvenc virágai!

Szívélyesen üdvözlí.

Máry.”

— Megálóm ezt a nőt! . . .

Gibson már csak hápogni tudott. A száját tátogatta, de azon nem is jött ki hang. Sírnivaló volt a dübörgés.

— Megölöm ezt a nőt! — tört ki végre belőle.

— Az esküdtek fel fogják önt menteni! — mondotta Graham a meggyőződésszerű hangján.

VII.

Romney, a gömbölyű direktor, irodájában ült és kedvenc foglalkozását üzte: görölket válogatott. Közben atyai tanácsokkal látta el a lányokat.

— Te, kedves lányom, jobban ápolhatnád a kezedet, neked éjszakánként gumiharisnyába kellene dugni a lábadat, hogy karesőbb legyen, te fiam, legalább öt kilóval vagy kövérebb, mint kellene, neked sejtelned sincsen, hogyan kell helyesen kifestened magad, majd a fodrászunk megtanít! Neked Emma, már régen mondtam, hogy szőkésbé kell festened a hajadat...

Kifogyhatatlan volt a tanácsokban. A csúnya, kopasz, pohos ember a női szépség legnagyobb szakértőjének tartotta magát. Büszke volt arra, hogy neki voltak Londonban a legszebb barátnői. A nők gyűlöltek, de hízelegtek neki, mert tudták, hogy Romney divatba hozhat bárkit. Romney görljeinek szépségéről legendákat meséltek, az egész világon köztölték fényképeiket és mozikban vetítették, amint gyakorlatoznak, aztán fölvételeket készítettek róluk az öltözőben, a színpadon. Aki Romney-görle lett, annak a karrierje meg volt alapozva. Ezért hát hízelegtek a mindenható direktornak és senki sem mert visszautasítani ostromát. Úgy te-

kintették, mint valami elkerülhetetlen rosszat, kellemetlen áldozatot, melyet a sikerért hoztak.

A szemle éppen a vége felé tartott, amikor a titkár belépett.

— Egy hölgy keresi a direktor urat!

— Szép?

— Igen.

— Elegáns?

— Ragyogó sportdreszben van. Valószínűleg autón jött.

— Szóval fel akarja véteni magát a görölök közé! Mondja meg neki, hogy sajnálom, de a létszám már betelt!

A titkár megfordult, de a küszöbön szemben találta magát Märyvel, aki éppen a szobába lépett.

— Jónapot, igazgató úr. Négyszem között szeretnék beszélni önnel! Legyen szíves, küldje ki a hölgyeket és a titkár urat!

Romney meghökkenve nézett az ismeretlen hölgyre.

— Boesánat, kisasszony, de ebben a szobában csak én szoktam rendelkezni!

— Tudom, ha nem így lenne, úgy én küldeném ki a fölösleges jelenlévőket!

Romney még egyszer végignézte látogatóját. Szakértő szeme azonnal megállapította, hogy ilyen határozott fölélépést csak a vagyon, szépség és fölényes okosság együttese adhat valakinek.

— Foglaljon helyet, kisasszony! A hölgyek lesznek szívesek magunkra hagyni bennünket!

Hűsz gyilkos pillantás mérte végig Märyt, aki azonban ezt észre sem látott veenni. Az igazgató asztalán egy fénykép állt, azt nézegette.

(Folytatjuk)

Terítés tálalás

A szép tálalás a legegyszerűbb ételt is izletesebbé, gusztusosabbá teszi. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér.

DÁMA ÉS GAVALLÉR

című füzet kimeríti mindazokat a formákat, melyek a társadalmi érintkezésben a jó módornak és biztos fellépésnek elengedhetetlen kellékei. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér.

Ne koplalj, de légy karcsú

A helyes táplálkozás szabályai. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér.

Mind a három füzet megrendelhető:

Délibáb kiadóhivatalában, VII, Dohány ucca 12.

Week-end

Lábass Jucl a strandon (Fotó Rozgonyi)

Habare * a strandon *

Ezt az újítást a Talkie beszélőfilm-kabaré igazgatósága hozta be: *Kötelezővé tették a művészeknek a strandra járást.* Legalább is a próbatáblán az egyik este a Színészegyesület komoly közlései és az egyéb hivatalos kiírások között egy félív papíron a következő sorokat olvastuk:

Felkérjük a tagokat, hogy holnap, azaz péntek délután kettő órákor a Danubius strandra kimenjenek. Megjelenés mindenkire kötelező. Pihenés is kell.

Az igazgatóság.

Péntek délután kettőkor mi is kimentünk a strandra és rögtön megállapítottuk, hogy a Talkie-ban kitűnő a fegyelem, a tagok kinn voltak, csak *Innocent* rendező és *Fekete* igazgató hiányzott a társaságból.

A művész társaságot mindenki jól ismeri a strandon, állandóan hallani megjegyzéseket.

„Nézd a *Dalmadit*”, vagy ilyent: „*Milyen szép fiú a Peti.*” A strandvendéglőben pedig korlátlan hitelük

van. (Ugy látszik, mégsem ismerik őket olyan jól.)

Megérkezik *Innocent* saját csónakján. Mint csónaktulajdonos, büszkén hallgatja végig a csónakigénylők kéréseit.

— *Innocentkém*, add kölesön a kését — fordul hirtelen *Somlár Stefi* a társulat rendezőjéhez.

— Hiszen fürdőruhában vagyok, honnan gondolod, hogy kés van nálam?

— Mert úgy felvágsz.

Szentiványi Kálmán sem hagyja nyugton *Innocent*et.

— *Ernő*kém, terád ugyancsak ráfér egy kis pihenés.

— Ugye nagyon sovány vagyok?

— Igen, profilban már nem is látszol.

De *Innocent* megbosszúlja az ugratást. Egy eredeti rendezői, a *Talkie* szerint úgynevezett „*trüccök*”-kel megmosatja a csónakot a társasággal. Hiába panaszkodott *Dalmadi*, hogy ez a szerep nagyon nehéz, rendezői parancsra mosni kellett.

A csónakmosás azonban nem tart egész estig. Jut idő bőven bak ugrani, hintázni, úszóversenyt rendezni. *Fekete Lilli* nyeri az úszóversenyt. Első díj: egy pohár sört iszik *Fekete Pali* a győztes egészségére.

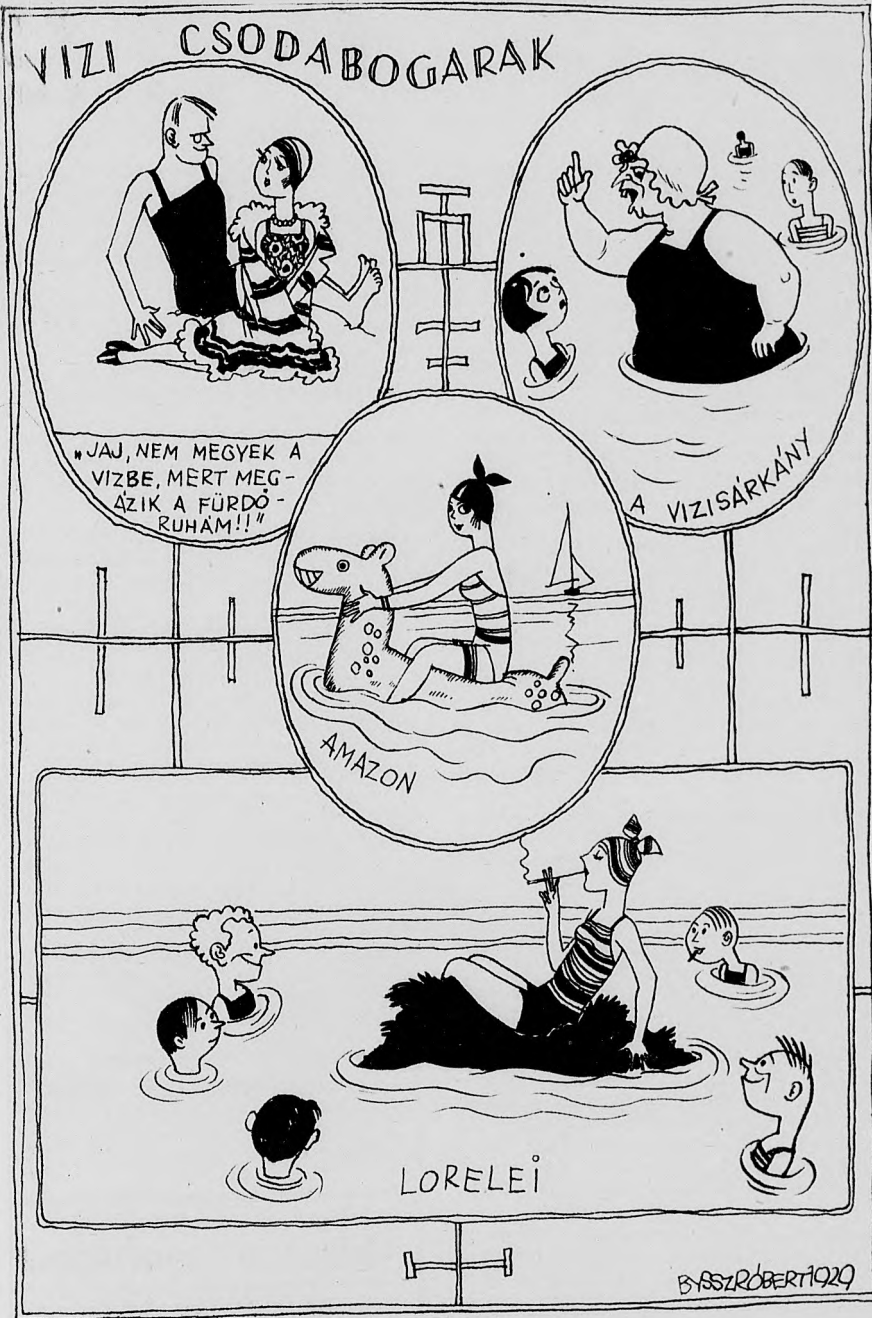
Lantos, az *Omnia* titkára motoron érkezik. *Oldalkocsi*-ban magával hozta „nézse *Fekete*” igazgató urat is. *Hangos „Osai”*-lal üdvözlök az újonnan érkezőket. Csak a beavatottak tudják, hogy az „*Osai*” azt jelenti:

„Ott sodródunk, ahol lehet.”

Szentiványi, mint

Három szép lány és nyolc esúnya fiú (Vig György felv.)

Ki?... Mit?... Hol?...

Karácsonyi Jenő gróf, a máltai lovagrend magyarországi nagykövete vakációját eddig Alesuton, József főhercegéknél töltötte vadászaton. Az elmúlt héten egy napot Pesten töltött, azután Pöstyénbe utazott, a sneidig mágnást nem betegség készítette erre az útra, hanem ott nyaraló ismerőseit látogatja meg. Karácsonyi grófné pedig Juan les Pinsbe utazik és ott tölti az augusztus hónapot.

Klebensberg Kunóné grófné, kultuszminiszterünk felesége betegen fekszik hűvösvölgyi villájában. Mellhártyagyulladásra van, a veszélyen már túl van és végleges felgyógyulása rövid napok kérdése.

Salm Hermann grófék a júliust Pesten töltötték, augusztusban Zoppotba utaznak és valószínűen ott maradnak október végéig.

Borwin mecklenburgi herceg a Keleti-tenger mellett tölti a nyarat és erősen készül az őszi lovaspólo szezónra.

Széchenyi Pál gróf, a lelegegásabb magyar mágnások egyike, az idén is hű maradt Balatonföldvárhoz és minden este megjelenik a mólómenti kaszinóban.

Teleki Ádám gróf megszakította nyaralását és az Anna napot Pesten töltötte. Egyik közismert Annánkat jött köszönteni.

A földvári kaszinóban különben a rendes, mulatós földvári vadak klikkje tartja estélyeit — mindennap hajnalig. Földvárnak jó szezónja van, ott nyaralnak többek között *Széchenyi grófék*, *Dodó és Madda*, *Palugyayék*, *Lili és Gizi*, *Károlyi grófék*, *Imre, János és Péter*, *Petarik Jenőék*, *Dodó és Jali*, *Marschall tábornokék*, *Szuppánék*, *Péteri Károly őrnagyék*, a daliás *Huttiray Gyula*, *Kertész K. Róberték*, *Kienasték*, *Polnayék*, *törei Tóth Lászlóék*, *Guldenék*, *Gardonék*, *Szlavnicsekék*, *Korányi báróék*, *Kéméndyék*, *Egerváryék*, *Kolozsváryék*, *Terrayék*, *Gálos Kálmán* és *bedőházi Bedő Róberték*. Bedőéknél különben augusztus 20-án három napig tartó mulatság lesz, a villájuk felszentelésének húszéves évfordulója, amelyre mintegy száz vendéget hívnak meg.

Éber Amália Vöslauban treniroz az őszi concours hippique-re, a női barriére ugratás egyetlen favoritja.

Zsoltvay Tibor igazságügyminisztert, a Gyopár turista egyesület díszelnökét, a napokban az egyesület népes küldöttsége kereste fel visegrádi villájában és verses díszoklevelet nyújtottak át. A miniszter pompásan megvendégelte a küldöttség tagjait.

Gömbös Gyuláné — hírek szerint — az idei nyarat nem tölti fürdőhelyen, Bécsbe utazott édesanyja látogatására.

Agorasztó Tivadarék kisbecsei birtokukon szorgalmas lovaglással töltik a nyarat.

Urmánczy Nándorék egyelőre Pesten vannak és csak augusztusban utaznak a román határ közelében fekvő birtokukra.

Ottmár Schaureek a közismert úrlovas, aki ugratás közben a lábát törte, a Semmeringen nyaral.

Kienast Nándor, aki betegsége miatt két teljes esztendő telt el Davosban, a pesti társaság örömeire végre győgyultan hazajött Budapestre.

Pletyka: a francia arisztokrácia egyik legismertebb tagja, *Henry Marquis de Chalournelle*, az egyik magazinban meglátta egy pesti színésznő fényképét. Levelet írt egyik budapesti barátjának és közölte, augusztus közepén Pestre érkezik, hogy azzal a magyar hölgyel, akinek kivágott képét leveléhez mellékelte, megismerkedjék. A mellékelt fénykép — *Posner Magdát* ábrázolja.

A hasbeszélés titka

Irta: RÓNAI VIKTOR

Ára bérmentve 90 fillér. Megrendelhető: a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Aleleplezett spiritizmus

E műben a legnagyobb spiritiszták mutatóványai vannak leírva. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető: a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Sebastyén Géza

Sebastyén Géza, a Városi Színház igazgatója :

— Az egész dologgal sokkal nagyobb lármát esinálnak, mint ahogy megérdemli. Szerintem egy mondatba sűrítve le lehet sütni az egész ügy rezüméjét : *a hangosfilm egyelőre nagyon hangos — de ha elkezdik, majd csöndesebb lesz.*

Gelger Richárd, a „Star“-filmgyár vezérigazgatója :

— Mi egyelőre a várakozás álláspontján vagyunk és azt hiszem, így van az egész magyar filmszakma is.

A legnagyobbfo-
kú óvatosságot
kell ajánlanom.

Mindenekelőtt tisztázni kell az egyes gyárak le-
adógépeinek sza-
badalmi jogát.
Az amerikai gyá-
rak gépei is má-
sok és a német
vetítógépek is tel-
jesen más rend-
szer szerint ké-
szülnek. Szóval,
az egész ügy
össze van kuszál-
va. Különbséget
kell tennünk a

Geiger Richárd

hangos- és beszélő-
film között. Beszélőfilm sikert, ami
dialógusokból áll, kizártnak tartok Ma-
gyarországon az angol és a német nyelv
miatt. A hangosfilm a zenével do-
mináló film már inkább számíthat
népszerűsége. Majd a „Singing fool”-
nál elvállik. Ez lesz az első ilyen film
nálunk. A magyar filmgyártás meg-
indulása szintén nagyon bizonytalan.
Még gondolni sem lehet arra, hogy
egyelőre hangos magyar filmet ké-
szítsünk. Egy ilyen film költségeit
mi nem bírjuk a közönséggel kifizet-
tetni. A némafilm pedig mint üzlet
egészen reménytelen.

Kossovich Pál karmester :

— Két szempontból ítélem meg a
hangosfilm és a némafilm harcát :
mint mozizenekarmester és mint zene-
szerző. Az első
esetben kétség-
telen, hogy nem
üdvözölhetem
nagy örömmel a
hangosfilmet —
mert ez a zené-
szek nagy száza-
lékának a kenye-
rét fogja elvenni.

Természetesen
szerintem a mozi-
zenekar nem fog
teljesen szükség-
telemmé válni és a
közönség nem
fogja cserben-
hagyni a jó néma-
filmet sem. Lé-
nyegében azon
múlik az egész dolog, hogy mi lesz
jobb : a hangosvagy a némafilm ?

Kossovich Pál

Mint zeneszerző csak örülhetek a
hangosfilmnek. Slágerek szempontjá-
ból nagy konjunktura várható, hisz
egyes hangosfilmek főleg bizonyos da-
lokra, zeneszámokra vannak bázizva.
Természetesen, külföldi hangosfilmek-
nél nem jöhetnek számításba a ma-
gyar zeneszerzők, ha azonban lesz
magyar hangosfilm is, akkor nagy
konkurrenciájuk támad az operett-
színpadoknak. Az új slágerek a hangos-
filmekben fognak hódító útjukra el-
indulni.

Gellért Lajos színművész :

— Mint színész a legnagyobb hódol-
lattal és örömmel üdvözlöm a hangos-
filmet. Minden jóhangú színésznek
le kell borulni és hálát adni a „talkie”
megszületéséért. Szerintem egy újabb
és abszolútabb módja a színészi hal-
hatatlanságnak a szavak és gondola-
tok színpada. Nemcsak a gesztusok,
hanem a hang is hozzájárul a film
tökéletességéhez.

A színpad részére marad a gondolat
és általában nagy eltolódás várható
a színházak mai szellemében. A ki-
állításos revüszerű dolgok helyett visz-
sza terelődik a színház eredeti hiva-
tásához — a komoly színpadhoz.

Baróti Zoltán

Wallace Berry

Gunnar Tolnaes,

az ismert filmszínész — mint ismeretes, — Reinhardt bécsi színházához szerződött. A filmszínész és a színház vezetősége között azonban konfliktus támadt és ennek következtében felbontották a szerződést. Tolnaes egy nagyobb összeget kapott kártérítés címén.

Valóságos lázas örjögéssel

vetik magukat az amerikai filmesillagok a repülés sportjára, úgyhogy ma már nem is számít előkelő és divatos embernek az az amerikai filmszínész vagy filmszínésznő, akinek nincs saját repülőgépe. A repülő sztárok természetesen egymásután állítják fel a repülő-rekordokat. A leghíresebb hollywoodi repülő rekorder jelenleg Wallace Beery, aki néhány nappal ezelőtt száztizenkét órát töltött egyfolytában a levegőben. Utána következnek a sorban Ben Lyon, Reginald Denny, Victor Fleming és Clarence Brown. Már meg is alakították Hollywoodban a Repülő Filmszínészek Klubját, amelyben persze élénk résztvesznek a filmszínésznők is.

Ismét

filmre került Conan Doyle világhírű regénye, a „Sátán kutyája”. Az izgalmas detektívtörténetet egy német filmgyár vitte a felvevőgép elé és a főszerepeket Livio Pavanelli és Betty Bird játszzák. Érdekes, hogy a film címszerepére csak nagyon nehezen találtak alkalmas kutyát. Hosszú eredménytelen keresgélés és kutatás után a film rendezője hirdelést tett közre a német lapokban és ennek következtében fedezték fel a „sátán kutyáját”. Ez a hatalmas testű kutya nagyon hamar megszokta a filmstudió atmoszféráját és minden nehézség nélkül játszotta el a szerepet...

Végre házasságot kötött

ifjabb Douglas Fairbanks és John

Mi történt?

Pauline Starke

Crawford. Közel egy esztendő óta jártak jegyben és ezért a házasság nem keltett feltűnést. A fiatal pár egyelőre nászúton van. Douglas Fairbanks junior hazaérkezése után azonnal átveszi az „Itt a tavasz” című film főszerepét.

Ugy látszik,

hogy nemcsak John Barrymore kapott kedvet a házassághoz, hanem második elvált felesége, Blanche Blythe is, aki az utóbbi időben Michael Strange álnéven több verseskönyvet írt. A fiatalasszony Londonban férjhez ment egy Harrison Tweed nevű newyorki újságíróhoz.

Hollywoodban

éppen elég dolga van a bíróságnak, mert a filmsztárok folyton pereskednek. Ezt tette Pauline Starke, az ismert filmesillag is, aki egy magyar filmvállalkozó felesége. A filmszínésznőt leszerződtette egy szerepre James Cruze rendező, még pedig négy hétre, heti ezeröttszáz dollár gázzsal. Cruze azonban mindössze négy napig szerepeltette Pauline Starke-ot és ezután minden további nélkül elbocsátotta. A filmszínésznő most 6000 dollár erejéig pert indított a rendező ellen.

Ugyanesak per támadt

Sue Carol filmszínésznő és Douglas McLean filmszínész között. Sue Carol két évvel ezelőtt Chicagóból ment Hollywoodba, ahol leszerződött Douglas MacLeanhoz, aki mellékesen filmvállalkozó is. A fiatal leány gyorsan csinált karriert, de fél esztendővel ezelőtt McLean beleegyezése nélkül más gyárban vállalt szerepet. Emiatt a filmszínész-vállalkozó százezer dolláros kártérítési pert indított ellene. A peres felek azonban időközben kibékültek és így Sue Carlo öt esztendőre elszerződhetett a Foxhoz.

TALKIE

IRTA
HEGEDÜS TIBOR
A VIGSZINHÁZ RENDEZŐJE

Németül... Tonfilm.
Franciaul... Film parland.
Angolul... Talking picture.
Röviden: talkie. (Ejtsd: Töki.)

Berlinben még csak három mozi, Párizsban már öt-tíz, Londonban ennek két-háromszorosára játsza a nálunk még új csodát, a beszélőfilmet.

Berlinben még szinkronizált filmet is látunk (ami nem jelent mást, minthogy a film mellé zenét s egyes jelenetek hangszínét vették fel egyidejűleg), pl. a Sub Marine című film, amely egy tengeralattjáró két tisztjének életéről szól) és ott látjuk az első beszélőfilmet is, a Singing Foolt a Singende Narr-t, az Éneklő bolondot, All Jolson első filmjét, amellyel — lévén az első ilyen film — rengeteg pénzt keresett nemcsak a szerencsés címszereplő, hanem a gyár is, amely elég merész volt és nekivágott az új és ismeretlen feladatnak.

A filmben talán All Jolsonnál is nagyobb sikere van egy bájos kis kölyöknek, akinek nevése, sírása, gügyögése, gesztusa olyan propaganda és a tömegek meghatódását annyira elősegíti, mint annak idején Chap-

lin, aki a Kölyök című filmmel lendült előre Jackie Coogannal együtt.

A filmben természetesen angolul beszélnek, minden öt percben énekelnek és az angol beszélő premier plan alatt megjelenik a német szöveg is. Egy-két felirat szintén elősegíti a könnyebb megértést.

Párizsban, ahol már túl vannak az első kísérleteken,

Chevalier filmjéhez tódulnak az emberek, melyet a Paramount hatalmas

palotájában 11-től késő éjféli órákig folytatólagos előadásban játszanak. Nagy fantáziára vall,

hogy ez a téma teljesen hasonló All Jolson filmjének témájához.

Vándor, jókedvű montmartrei csibész játszik Chevalier, aki egy kisleányt ment ki a Szajnából és a kisleány családjának egy esinos nőnemű tagjába beleszeretvén, midőn elutasítják, elhatározza, hogy majd ő megmutatja: elmegy varieté színésznek és chansonjaival, melyből legalább tizet énekel el nekünk franciaul és angolul, meghódítja Párizst, az egész világot s némi kis bonyodalmak után elveszi az imádottnőt. Ezt a filmet két nyelven készítették Hollywoodban: angolul és franciaul (ezt mondták a franciáknak). Ezalatt azt értjük, hogy a filmben — mint Párizsban azt hallottam — csak Chevalier beszél, franciaul, a többiek hangját nem lehet hallani, t. i. azok nem tudnak franciaul. Ké-

Chevalier
első beszélő
filmjében

A „Mary Dugan bűnpere” című beszélőfilm főszereplői.

szített tehát a gyár Hollywoodban francia beszélőfilmet egy darab francia színésszel. Jó üzlet! Ellenben Chevalier köteles volt — mint hallottam, — az összes dalait az angol példányban angolul is elénekelni. Ebből áll az amerikai-francia filmgyártás, melynek nem nagyon örülnek a franciák. A legkönnyebb a helyzet Londonban. Ott nem kell a Hollywoodban gyártott amerikai filmeket változtatni és így érthető, hogy ott már a tizedik hangos filmet játszák.

Azt hiszik Amerikában, hogy ez a lehetetlen limonádé téma jobb lesz azáltal, ha megszólal. Tévedtek. Rosszabb lett. A színész vergődik, mert ha nem nyitja ki a száját, nem hallatszik tisztán a beszéde; ha kinyitja a száját, eltorzul az arca. A rendező vergődik: ha a világításra vigyáz, elvesznek az akkusztikai nüanszok, kötvé van, mert kénytelen állandó premiér planban dolgozni, ami még nem volna olyan nagy baj, de baj az, hogy ez a premiér plan akkusztikai okoknál fogva majdnem mindig egyforma.

Az első film érdekel, mert új és az ember végtelen fejlődésének perspektíváját látja. A másodikban már szembe tűnnek a nagy hibák, hogy vergődik, küzd a filmrendező a színpadi rendezővel. És a sután beállított, örökös premiér planok (a beszéd miatt) hangban hogy eltorzulnak, mihelyt a szereplők a felvevő mikrofontól helytelen irányba fordulnak. És a szünetek! A csend irtózatossá ereje, mely a színpadon, de még olykor a filmben is a szükséges feszültséget adja... itt olyan recesgessé, krakogássá válik, mint mikor a rádiókészülék légköri

zavarok következtében felmondja a szolgálatot.

A talki még messze van a tökéletességtől és a színház soha sem pusztulhat el. Nem pusztulhat el az élő ember, aki emberhez szól; test a testhez, lélek a lélekhez. Nem pusztulhat el az eleven szó szuggesztivitása, mely kapcsolatot teremt színész és közönség között. A beszélőfilm tökéletesedés után teremthet hangulatokat, de a szuggesztivitásnak az erejét sohasem érheti el.

Egy dolog volt ami mélységes bámulattal töltött el, ez a hangos híradó... midőn egyik percben az amerikai óceánrepülőik indulását látom és hallom, a másik pillanatban a palotájába induló angol királyt ünnepli a londoni nép. Egy jelenetet nem fogok elfelejteni soha. Egyik egy híradó, a verduni esatater tisztogatása. A sok százezer halott maradványát, ágyúkat, gránátok roncsait, szilánkjait, a rettenetes dombokról még mindig nem takarították el. Szél súvít, a mezőn és munkások kapája koppan az acéldarabokon s egyik nagy gyűjtőkocsiba a rozsdás vasdarabokat, a másikba óvatosan a fel nem robbant srapneleket, a harmadikba az emberi és állati esontokat.

David Lee az amerikai beszélőfilmek Jackie Cooganja

AZ UTOLSÓ ÓRA*

Gertrud Wiethake, az egyik legkitűnőbb amerikai újságíró érdekes kérdést intézett a legutóbb Hollywood filmsztárijához. Mit csinálna ön, ha tudná, hogy csak egy órája van hátra az életéből? — volt a nem mindennapi kérdés. A válaszokból kitűnik, hogy az utolsó órát mindenki arra használná fel, hogy valami jót tegyen. Ez tehát azt bizonyítja, hogy a feleletek legtöbbje nem őszinte, ami érthető is és valószínű, hogy senki sem azt csinálná, ha tényleg ütne az utolsó órája, amit Gertrud Wiethakének mondtott.

George Bancroft, a Paramount férfi sztárja például ezt válaszolja: „Egy óra bizony nagyon rövid idő és még arra sem elegendő, hogy az ember a legkedvesebbjeitől elbúcsúzhasson. A magam részéről ezt az időt feleségemmel és a leánnyommal tölténém el.

Tom Mix: Elbúcsúznék a családomtól. Utoljára megabragoltatnám a lovamat és megkérném az egyik filmoperatőr barátomat, hogy vegye fel azt az utolsó jelenetet.

Clara Bow: Szétszontanám valamennyi értéktárgyamat. Apámnak a villámát, sofőrömnek a kék kocsimat, szobaleányomnak a hálószoba garnitúrámat, kutyáimat pedig annak ajándékoznám, akiket sohasem ugattak meg. Végül pedig az utolsó pillanataimban szeretnék eltáncolni egy slow-foxot és egy tangót.

Adolphe Menjou: Egy pezsgős vacsorát fogyasztanék el azzal a hölgygyel, aki legjobban van a szívemhez növe. Azután öt perccel megelőzném a kitűzött időpontot. Megcsókolnám a hölgy kezét, elővennem a revolveremet és szíven lőném magamat. Voilá!

Norma Shearer: Egy őszinte cikket írnék a kritikusaimról a New York Times számára, amelyben végre egyszer én is alaposan megmondanám a véleményemet.

John Barrimore: Kimentiénék jachtommal a tengerre, bekapcsolnám a rádiómon az egyik newyorki hotel tánczenéjét, négy oldalról felgyújta-

nám a hajót és várnam az utolsó percet.

Alice White: Csókolni mindhalálig ha ugyan volna olyan férfi, aki nem irtózna a gondolattól, hogy a karja között hal meg a szerelme.

Lon Chaney: Kimaszkiroznám magam, hátha így nem ismerne meg a halál. És ha mégis, akkor kiülnék a tengerpartra, elszívnék egy pár pipa-dohányt és úgy várnam az elkerülhetlent.

Olga Baclanova: Befeküdnék az ágyba, felvirágoztatnám a szobát és egy Balalajka zenekarnak állandóan kellene játszania a „Volga, Volga”-t.

Charlie Chaplin: Odahivatnám a rokonságomat már két órával azelőtt és halottnak tetetném magam, hogy megtudjam, miképpen fognak viselkedni, ha már tényleg az leszek.

Roffi Ferenc ezt a dedikált fényképet küldte olvasóink számára

Szünetet — vagy jobb műsort

Sokszor mondtuk el már ezen a helyen — sajnos többnyire rosszaló — kritikánkat a Stúdió műsoráról. Főlösszeges ismétlésekbe bocsátkoznunk, amikor megállapítjuk, hogy

a Magyar Rádió műsora drága pénzért rendszerint silány műsort közvetít előfizetőinek.

Sohasem láttuk ezt annyira szembe-tűnően, mint a legutóbbi két hónap alatt, amikor a Magyar Rádió Társaság igazi „nyári” programot adott hallgatóinak. Amíg a világon mindenütt, éppen a nyári hónapok alatt igyekeznek a külföldi Stúdiók jobbnál-jobb műsorszámokkal szórakoztatni közönségüket, addig a budapesti rádióban meghallgathatatlan számok kerültek a mikrofon elé.

Mint mindig, most is a kávéházi lármával telespekelt álcigányzene volt a fő attrakció, a „nagy számok” pedig a katonazenekar, a rendőrszenekar, a székesfővárosi zenekar és az orosz balalajka zenekar.

Hallatlanul sívár és unalmas az a műsor, amit a drótnélküli monopólium szolgáltat a közönségnek.

Jellemző erre nézve, hogy üdítő óázisként hat, ha olykor-olykor egy kis gramofon zenét hallgathatnak a monopólium rabjai, amit igen elmésen a Stúdió vezetősége „rádióelőfizető”-re magyarisított át.

Ezer és ezer levél fut be a Stúdió irodájába, amelyben azt kérik a magyar rádió amatőrök, hogy ha már nem kaphatnak jó előszámokat, legalább több gramofon zenét közvetítsenek nekik. Erre most már az Opera előadásokat is gramofonlemezekkel közvetítik hallgatóiknak. Az új Stúdió megnyitására puffogó irázisokkal és

nagyhangú kijelentésekkel teli beszédek hangzottak el, amikor is azt ígérték meg, hogy a jövőben a Stúdióban is fognak rendezni operaelőadásokat. Azután jött a tél és jött az első kifogás. Nem lehet operaelőadásokat adni — mondták — mert az operaénekesek el vannak foglalva az Operaházban és a Városi Színházban, de majd nyáron. Ez is eljött, megint elmaradtak. Azzal indokolják azt, hogy a rádióelőfizetők leveleikben minél több gramofon zenét követelnek, mi pedig azzal indokoljuk meg, hogy

a Magyar Rádiótársaság hanyag nemtörődomséggel intézi a műsor-összeállítását.

Mindenesetre az igazi ok az, hogy míg egy-egy operaelőadás anyagi áldozatokba kerül, addig a gramofonlemezekért egy árva krajcárt sem kell fizetni.

Egy jó műsorszám van a Budapesti Stúdióknak és ez — a szünet. De a jóból is megárt a sok és a hozzánk érkező levelekből azt látjuk — amit különben magunk is tapasztalunk — hogy

sehosem „közvetítenek” annyi szünetet mint nálunk.

Elismerjük, hogy mindnyájunk számára nagy megkönnyebbülésre szolgált, amikor például a „Nyári zivatar” című színdarab első felvonása után bementek a szünetet. De utóvégre ha szünetet akarunk hallgatni, azt megcsinálhatjuk rádiókészülék és előfizetési díj nélkül is.

Bélyegalbum

Előrajzolt ábráival elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető: a „Déliház” kiadóhivatalában, Budapest, V11, Dohány ucca 12 szám

AZ ANTENNA HIREI

A vurstli életét muttják be radion keresztül, augusztus elején, a budapesti Studióban. A helyszíni közvetítést Hegedüs Tibor rendezte.

Kutyaugatást közvetített az egyik amerikai állomás a Déli Sarkon időző Byrd ezredes szánhúzó kutyái számára. Mindezt pedig azért, hogy az elszigetelten élő kutyák „a hazai hangtól” kissé felfrissüljenek és annál serényebben teljesítsék kötelességüket.

Az amerikai rádiószövetség elhatározta, hogy ősztól kezdve bevezetik a televíziót. Egyelőre azonban úgy látszik idegenkednek az új találmánytól, mert működését csak éjjel után egytől reggel hatig engedélyezték, vagyis akkor, amikor az összes adóállomások működése szünetel.

Cigányzenét közvetít e hét szombatján a müncheni Studió, amely elhatározta, hogy ezentúl minden héten egyszer helyet ad műsorában a cigány-muzsikának.

Nemzetközi rádiókonferencia lesz szeptember elején Hágában. A konferencián a hullámhosszak elosztásának kérdése véglegesen el fog dőlni. Ugyancsak ekkor fogják eldönteni a rövidhullámok elosztásának problémáját is.

Hatalmas zenekari művet írat a müncheni Studió Walterhausen báróval, a müncheni állami zene-művészeti főiskola hírneves igazgatójával. A zenemű hatvantagegú zenekart, énekkart foglalkoztat, valamint egy drámai színészt, aki a szöveget fogja előadni. Bemutatója október második felében lesz.

Rádióegyetemet alakítanak New-Yorkban. Azok, akik a rádióegyetem hallgatói a kibocsátott rendelet értelmében bármely Egyesült-Állambeli egyetemen szigorlatozhatnak.

Százhusz kilowattos energilájú adóállomás építését kezdték meg Varsóban, amelyet valószínűleg decemberben fognak megnyitani.

Rádiómatinéet rendeznek a dorogi bányászok augusztus negyedikén, amelyen Hegedüs Tibor és Scherz Ede vezérletével egész sereg fővárosi színész vesz részt.

Egy amerikai iskolahajó növendékei rádióteckét hallgatnak

BARNA FÉRFIAK ELŐNYBEN

London, július hó.

valamennyi nemzet közül a bécsi a legvonzóbb,

A Theatre Alberter egyik „Journey's end” előadásán a proscéniumpáholyban fedezem fel Anita Loost, aki „Szőkék előnyben” című könyvével máról-holnapra világhírnévre tett szert. A szép barna asszony alaposan rácáfol saját elméletére, mert páholyában az első felvonás szünetjében nem lehet bejutni a hódoló férfiak tömegétől.

— Minden szabály alól van kivétel — nevet rám Anita Loos, amikor végre hozzáférközhetek, — de a nagy általánosságban mégis csak nekem van igazam.

A szőke nő predestinálva van arra, hogy a férfi barátjánője legyen,

mert nyugodtabb, higgadtabb a sötétebb hajú nőknél. Megbízhatóbb már csak azért is, mert alaptermészete hideg. Ezenkívül — legalább is a látászat szerint — szelidebb, szelidebb, ami vonzóvá teszi őt a férfi előtt.

Ha végignézzünk a világtörténelmen, a teoriám még jobban megerősödik, mert valamennyi úgynevezett királyi barátinő — mint például Lavalliere, Pompadour stb. — szőkehajú volt.

Ezzel szemben — természetesen megint csak nagy általánosságban —

a barnahajú nőket tartom a legideálisabb feleségtípusnak

és egyben a legesesebb nőknek. Az amerikai férfiak nyolcvan százaléka barnahajú nőt vesz el feleségül. Itt megint a világtörténelemre kell hivatkoznom, amikor meg kell állapítanom, hogy a nagysejű nők Kleopatrától Mária Teréziáig valamennyien barnahajúak voltak.

Európai körutamon arra a megállapításra jutottam, hogy

mert párosul bennük mind az a jó tulajdonság, ami a férfiak előtt megnyerővé teszi őket. A második helyet az angol nőknek adom, akik tudnak pajkosak, kedvesek, érzékiek, de ha kell, hidegek is lenni. A híres francia nőkben csalódtam és nem tudom megérteni, miért veszi őket körül az a világhírű nimbusz.

— Nagyságos asszonyom szerint nőknél milyen hajú férfiak vannak előnyben? — tesszük fel az újabb kérdést Anita Loosnak.

— A nők feltétlenül a barnahajú férfiakat szeretik legjobban —

Anita Loos

válaszolja határozottan Anita Loos.

— Ezt a tételt támasztja alá az, hogy valamennyi amerikai filmsztár barnahajú. A nők különben is csak azért a színért rajonganak, mert míg az amerikai férfiak filmideálja Constanze Talmadge,

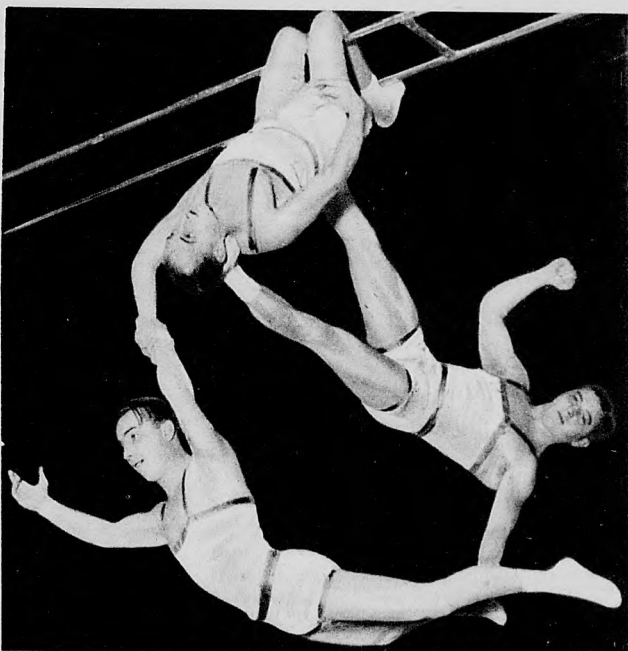
addig a nőké Norma Talmadge. Greta Garbo kivételével a legtöbb filmszínésznő szintén barnahajú, mert ők érvényesülnek legjobban a filmen, mert megvan a kellő temperamentumuk és intelligenciájuk hozzá. Sajnos, azonban a legtöbb barnahajú nő nem tudja kihasználni e kiváló tulajdonságait.

A gong megszólal. Kezdődik a második felvonás. Sietve búcsúzunk el Anita Loostól, aki hirtelen utánunk szól:

— Ugy írja meg az intervjút, hogy a magyar nők ne haragudjanak meg rám. Hallom, nagyon szépek és temperamentumosak, de róluik mégsem beszélhettem, mert, sajnos, eddig még nem ismerem őket.

G. B.

Akik az életükkel játszanak

A világháború forgatagában megtanultuk, hogy milyen olcsó az élet. Az emberek azóta könnyelműbbek lettek és szinte keresik a halált. Itt van például *Lindbergh* esete, aki fejébe csapva szalmakalapját egy ócska repülőgépen egymaga átrándult az öreg Európába.

Amerikában csupa virtuskodásból

felhőkareolók tetejére támasztott deszkapallókonmjárják a charles-tont vagy a slow-foxt.

A halál semmibevevése ma tömeghisztéria, divat, mint valamikor a diabolójáték. Vannak persze olyanok is, akik a kenyerüket keresik azzal, hogy az életükkel játszanak. Újabb és újabb trükköket találnak ki, hogy hajmeresztő, életveszélyes produkcióikat az ezerfejű Cézár csengő arannyal fizesse meg.

Emlékezzünk csak vissza a Pesten vendégszerepelt *Barbattere*, aki a nézőtér felett végezte bármely percben halált okozó mutatványait. Vagy gondoljunk csak vissza *Harry Piel* bármelyik filmjére, amely telve van életveszélyes trükkökkel. Itt azonban

a legtöbb mutatványt nem Harry Piel, hanem a dublőr végzi.

Ez a leghalátlanabb foglalkozás, mert a közönség azt sem tudja róla,

hogy a világon van és minden produkcióját a főszereplő színész javára könyveli el. Közben pedig a dublőr az életével játszik, sokszor halálra zúzza magát és a közönség minderről semmit sem tud.

A pénz a halálnál is nagyobb úr. A bikaviadalok torreadorjai, az artisták, a dublőrök mind-mind csak ezért kockáztatják életüket naponta sokszor többször is. A rekordot ezen a téren egy *Green* nevű newyorki asztalos érte el, aki már az éhhalál szélén állott, amikor elhatározta, hogy életveszélyes mutatványait egy felhőkareoló tetején fogja elvégezni. Meghívta erre a mutatványra New-York legnagyobb lapjainak riportereit és

a harmincadik emelet egyik ablakából kidugott deszkán olyan vakmerő tornagyakorlatokat mutatott be, amelyre a legelszántabb artistának is borsódzott a háta.

A siker azonban nem maradt el és azóta *Mister Green* jövedelme vetelkedik a legünnepelebb filmsztáréval is.

A játék folyik tovább. Halál öfensége blazirt játékos, mert tudja, hogy a végén mégis mindig ő nyer.

A VAKOK MŰHELYE

Lucien Descaves egyfelvonásos drámája. Fordította: Tiszay Andor

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizáróan Dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV., Bécsi uca 1. szerezhető meg. (Copyright 1929. by Dr. Alexander Marton, Budapest)

Szereplők:

Martin munkafelügyelő		Petit Louis	
Charlot	} vakok	Rodier	} vakok
Blanchon		Simonnot	
Roncin		Constant	
Bec de Gaz csirkefogó			

A szereplők mind vakok, a munkafelügyelő és Bec de Gaz kivételével. Simonnot arca tele égési sebekkel. Történik Párizsban, ma

Szín: Műhely a Montsouris-park környékén, egy bérház második emeletén. Charlot, Petit Louis, Constant, Rodier, Blanchon és Roncin egy gyalupad körül dolgoznak, tőlük balra külön Simonnot ül, a munkavezető pedig jobbra, az íróasztalnál dolgozik. A színen hátul erős vasajtó, balra ablak, közöttük vas-kályha, az íróasztal mellett csötelefőn. A műhely egy régi, szegényes és elhanyagolt lakószobában van elhelyezve.

Petit Louis: Az a mi mesterségünk, a me ott egye meg! A kefekötő-mesterség.

Charlot: Amit nekünk vakoknak azért tanítanak, hogy megkereshessük a mindennapi kenyerünket! Haj, haj!

Martin (aki ezalatt fölkel): Nézzék, teljesen maguktól függ, hogy ez a nyomorúságos mesterség — ahogy maguk nevezik — olyan jövedelmező legyen maguknak is, mint a látóknak. (Kiveszi Charlot kezéből a kezét, amelyen dolgozik.) Hogyan akarja például fentartani a konkurenciát ilyen munkával? Azt hiszi, elég az, ha egy kefekötő már lyukat tud fűrni a kefenyélbe? Fogja csak, a maga keféje nem elég sűrű... a a kötőfonalak összegubancolódtak... a stuccolás sem jó. Értsék meg, ha én nem javítanám ki sokszor a maguk munkáját, a vevők egy-kettőre a faképnél hagynának minket.

Petit Louis: Igen, az biztos, hogy a gazdának haszna van abból, ha őn itt van, Martin úr, és hogy a szemei nincsenek az ujjai végén, mint nekünk!

Martin: Ebből haszna van mindenkinek, de főleg maguknak. Bosszankodom, mikor hallom, hogy a vakok munkája nem ér annyit, mint a látóké. Én be szeretném bizonyítani, hogy igenis egyenlő. Azt hiszik, nekem kellemes, ha visszaadok egy kezét, hogy csinálják újra? De a sörte nagyon drága és nem szabad sokat felhasználni, hogy valami haszon is maradjon belőle, ha eladjuk.

ELSŐ JELENET

Martin az íróasztalnál ül és ír, a vakok dolgoznak.

Charlot (kis szünet után): Hé, Hé! Petit Louis?

Petit Louis: Itt vagyok.

Charlot: Rodier?

Rodier: Jelen!

Charlot: Constant?

Constant: Mi az? (Csönd.)

Charlot: Az idő múlik.

Petit Louis: Bizony múlik...

Charlot: És pár perc múlva vége a munkának.

Petit Louis: Már várjuk!

Charlot: De ez nem zavar abban, hogy ne beszélgessünk. (Szünet.) Találjátok el, melyik az a mesterség, amelyet csak akkor végezhetünk, ha szőr van a kezünkben?

Strandolni csak
Dr. Morisson
szőrtelenítővel
menjen

Charlot: Akkor minek gyakorolnak jó-tékonytságot — ha nincs miből?

Petit Louis: Igaz is! Csak mondjuk ki nyíltan: nyereszkedni akarnak rajtunk.

Constant: Bonnamy, a mi jötevének!

Martin: Maguknak rossz véleményük van róla, pedig néki jó véleménye van magukról.

Charlot: Ugyan, ugyan! Ezeket az úgy-nevezett jötevéket két osztályba lehet sorozni; egy részük a mennyországot akarja, a többiek meg jövedelmező robotot pénzükert.

Rodier: És beleavatkoznak olyan dolgokba, amihez semmi közük.

Blanchon (megszólat): Ha a látók csak avel foglalkoznának, amihez közük van — úgy nem foglalkoznának velünk. De ebből nagy baj lenne, mert a vakok nem lehetnek el látók nélkül.

Charlot: Ismerjük már ezt a nótát! Blanchon papának, akár a gazdag gyerekeknek, szüksége van dadára — mert különben nem találja meg az orrát, ha meg akarja törülni. (Nevetnek.)

Roncin (feddőleg): Blanchonnak igaza van! Ne felejtsetek el, hogy mivel tartozunk a mi gazdánkknak. Egy ilyen, ötvenéves pénzbeszedő, mint jómagam, mi mást csinálhatna, ha meg-megvakul? És most így biztosítva van egyelőre én és szegény feleségemnek megélhetése.

Blanchon: Én is így vagyok! Egy mászó, aki öregségére elveszti a szemvilágát, ugyan mire jó már?

Martin: És kérdezzétek meg Simonnotól, kinek a családja csúnyán kihasználta a vakságát — hogy mi a véleménye?

Simonnot (sóhajt): Bizony, én jobban érzem magam itt, mint künn a nagyvilágban, ahol koldultam; vagy otthon, ahol végül mindig én kaptam a verést, ha az apám és anyám összeverekedtek. De ez még hagyján — ezt még meg lehetett volna szokni. De esténként, mikor verekedtek, mindig attól félttem, hogy feldöntik az égő kályhát és tűz üt ki, mint gyermekkoromban, amikor kimentettek a tűzből — megvakulva...

Martin: És maguk, Constant és Rodier, miért nem beszélnek? Maguk is elégedetlenek?

Constant: A hatszáz frank államségélyünkkel akárhol találhatunk más ipariskolát is.

Rodier: Párizsban vagy vidéken.

Martin: De melyik iskolában fizetik meg úgy a tanoncidőt, mint itt? Ugyan... ugyan... maguknak is a fejükbe szállt már... Adja az Isten, hogy ne bánják meg.

Simonnot (bemutat egy kefét): Martin úr kérem, jó lesz így?

Martin: Jó lesz, fiam. A közönséges kefét te jobban készíted el, mint ők a finomat.

Simonnot (halkan Martinhoz): Martin úr! Charlot és Petit Louis valamire készülődnek... ön ellen... nem tudom mire... de valamire...

Martin: Köszönöm. (Visszamegy az íróasztalához és ír.)

A karcsú nőtypus

meghódította a világot. A divatos vonalak kedvéért sok mindentől lemondanak a nők, amit szeretnek. Egy élvezeti cikket azonban — a valódi babkávét — bátran fogyasztják, mert a hamisítatlan babkávét ártalmatlan módon megakadályozza a felesleges zsírképződést. Nem ok nélkül szeretik, tehát a nők a babkávét.

Meini Gyula r.-t.

Vadevezősök könyve

A vízi túristasport hasznos tudnivalóit és szokásait tárgyalja ez a pompás, 128 oldalas kis kézikönyv. — Ne szálljon vízre enélkül, mert ez minden vadevezős kiskátéja. — Ára bérmentve 80 fillér. Megrendelhető a „Délbáb“ kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12.

Simonnot (énekelni kezd egy szentimentális dalt a női kezekről).

Charlot (közbevág): Te dugó! Mennyit kapsz azért, hogy minket elaltatsz?

Petit Louis: Állj inkább ki az uccára, abból több hasznod lesz, mint a kefekötésből.

Blanchon (félre): A randák! Vakok és még a pacsirtát is elnémítják.

Martin (beleszól a csőtelefónba): Maga az, József? Készüljön, mert két helyre kell szállítania... Nem!... Várjon meg lenn a raktárban. Igen, én magam viszem le a számlákat. Dolgom van lenn. Jó... (Feláll, ki-megy.)

MÁSODIK JELENET

Ugyanazok, majd Martin

Charlot (felugrik): Jó mulatást. Na most elő a cigivel!

Simonnot: De tilos a...

Charlot: Annál inkább! (Rágyújt.)

Simonnot: Martin úr megérzi majd a füst szagát, ha bejön...

Charlot: Majd bedumálom neki, hogy ez a saját illatom. (Röhög.)

Petit Louis (feláll): Gyerünk a kályhához melegedni.

Constant: Gyerünk...

Rodier: Én is jövök, mert fáznak a lábaim.

(Mindhárman a kályhához mennek.)

Petit Louis: A vak annyit ér, mint a látó. Egyik ember annyit ér, mint a másik.

Charlot: De a mi drágalátos jótevőnk még most sem mutatkozik, hogy legalább az ember neki panaszkozhatna.

Roncín: Meglássák, ha sokat macerálják, egyszer csak becsukja ezt a műhelyt, s akkor nézhetünk majd.

Petit Louis: Hohó, kérdés, hogy becsukhatja-e?

Blanchon: Vigyázzon, nehogy a maga és a mi kárunkon tudja ezt meg!

Charlot: És ha bebizonyítanánk, hogy a ház és a berendezés mindenestől a mienk!

Roncín: Ugyan ne fecsegyen annyit!

Petit Louis: Pedig ez igaz, mert az a jótékony hölgy mindezt a vakoknak ajándékozta.

Blanchon: Marhaság! Az a jótékony hölgy Bonnamynak ajándékozta az egészet. Ez pedig nem mindegy.

Charlot: Van arra mód, hogy a mi javunkra írjuk.

Roncín: És pedig...?

Charlot: Ha megigéri, hogy velünk tart, akkor megmondjuk!

Blanchon: Nem kérünk belőle.

Charlot: Akkor majd önök nélkül intézkedünk.

Petit Louis: Mert mielőtt a tyúkok elülnek...

HARMADIK JELENET

Voltak, Bec de Gaz

(*Bec de Gaz tipikusan csavargó, óvatosan benyomja az ajtót és halk, de sajátos füttyel jelzi, hogy megérkezett. Charlot és Petit Louis rögtön fölfigyelnek.*)

Charlot: He?... te vagy az... Bec de Gaz?

Bec de Gaz (becsukja az ajtót): Én hát.

Petit Louis: No nézd csak, micsoda meglepetés! Azt hittük, hogy már a hűvösön csücsülsz.

Charlot: Még mindig ott dolgozol?

Bec de Gaz: Még mindig.

Rodier (halkan Charlot-hoz): Mi a munkája?

MIELŐTT NYARALNI MEGY,

TARTÓSAN ONDOLÁLTASSA

haját, mely hónapokig megmarad és a vízben még hullámosabb lesz. Henne hajfestést speciálisan garantálva készít

TELEFONSZAM: AUT. 890—40.

KRÁNITZ A.

hölgyfodrász

Párisi ucca 5. Főpostáva 1 szemben.

A
PESTI HIRLAP
UJABB KEDVEZMÉNYE ELŐFIZETŐI SZÁMÁRA

**KEDVEZMÉNYES
NYARALTATÁS**

MIELŐTT ELHATÁROZNÁ, HOL TÖLTI A NYARAT,
KÉRJEN FELVILÁGOSÍTÁST A PESTI HIRLAP
UTAZÁSI ÉS FÜRDŐSZTÁLYÁTÓL
(V. KER., VILMOS CSÁSZÁR
ÚT 78, I. EME-
LET)

**A
A.**

Charlot: Lógós!

Petit Louis: Estéknént a járókelőknek az uccasarkon veri a taktust... (Rö-
(hög.) a mankójával. (Utánozza.)

Bec de Gaz: Ezért hívnak Bicot du Mal-
lesherbes-nek.

Rodier: Érdekes.

Charlot: De nekünk csak Bec de Gaz
marad, mert szemei vannak, ame-
lyekkel lát s amelyek nekünk világi-
tanak... Sohasem volt jobb veze-
tőnk nálánál.

Petit Louis: Ami több, ismeri a zsíros
helyeket!

Charlot: És meg is mondja nekünk ön-
zetlenül...

Bec de Gaz: Ja, akit én egyszer oda-
állítok egy helyre, annak nem kell
félteni még a hekusoktól sem.

Petit Louis: Az igaz, mert téged respek-
tálnak!

Bec de Gaz: Én csak a zsebemre dolgo-
zom! Bennem meg lehet bízni...

Petit Louis: Beszélte a kvártélyosunk-
kal?

Bec de Gaz: Onnan jövök.

Petit Louis: Na és... megmondta ne-
ked...?

Bec de Gaz: A legújabb raplit? Hogyne!
Szóval a főhátramosztító ezentúl
nem engedi meg, hogy négykor le-
menjetez uzsonnázni Arsène-hez!

Charlot: És pedig azzal az ürüggyel,
hogy idáig túlsokáig maradtunk
lenni.

Bec de Gaz: Ahá, hát ez az a nagy jó-
tékonykodás! Most már értem! Reg-
geltől estig itt robotolni a padnál
egy kis száraz kenyérért. (Hirtelen
elhallgat, látva, hogy Charlot ajkára
tette ujjait.)

*Charlot (félrehúzza Bec de Gazt, hal-
kan):* Hallgass! Mégis le fogunk
menni, de a móka nem sikerülne,
ha a két öreg megtudná. Értesítenék
Martin-t. Menj és várj be minket
Arsène-nál.

Bec de Gaz (odasúgja): Értem! (Fenn.)
különben nem baj! égy legalább ma-
gatoknak csináljátok azt a kefét,
amit bevesztek! Arsène is ezt mon-
dotta épp az előbb. Nagyszerű em-
ber!

Constant: Jószívű hozzánk! Pedig azt

állítják, hogy mindenáron fogyasz-
tat velünk. De ez nem igaz, alig ke-
res rajtunk valamit.

Rodier: Maga nem tudja, hogy a ven-
dégek poharából és az üvegek aljá-
ból összeöntögeti a maradékot... és
ezt a panecot adja el nekünk pohá-
ranként egy sou-ért.

Bec de Gaz: Kész ajándék!

Constant: És nevet is adott a keverék-
nek. Úgy hívja: „Omnibusz“.

Bec de Gaz: Iható ez az „Omnibusz“?

Rodier: Hát vannak napok, amikor...
de azért mégsem olyan rossz!...

NEGYEDIK JELENET

Voltak, Martin

*Martin (ahogy meglátja Bec de Gaz-t,
fenyegetőleg közeledik).*

Bec de Gaz (kijelé hátrál az ajtóból):
A visszlátásra, gyerekek! Pár perc
múlva Arsène-nál. (Elsiet.)

ÖTÖDIK JELENET

Voltak, Bec de Gaz nélkül

Martin: Természetesen Arsène-nál!

Rodier: Mit akar hát, hogy hova men-
jünk?

Gubacsi út 13.

Constant: Mikor az hitelez is nekünk!

Rodier: Akár két hónapot! Az ember legalább tudja, hogy hol töltse el a vasárnapot.

Constant: Beszélgetünk... szórakozunk... van ott egy gramofón... Bizony, családi kör az azoknak, akiknek nincs otthonuk.

Martin: Szép kis családi kör! Nem vették még észre, hogy csak kihasználja magukat? Én tudom, hogy milyen kosztot és lakást kapnak — ha ugyas lakásnak lehet azt nevezni... Multkor véletlenül benéztem abba a padlásszobába, ahová Arsène magukat belegyömöszöli... Az ágyneműt sohasem váltják és a férgektől csak úgy hemzseg. És azt is tudom, hogy milyen disznóságokat ad maguknak enni meg inni. Szeretné magukat kicsalni innen az uccára, mert maguktól, a dolgozó vakoktól kevesebb pénzt kap, mint a kolduslőktől.

Charlot: Nem ez a kérdés! Csak az, hogy mi a kötelességünk és mik a jogaink?

Martin: Ami a kötelességet illeti, én vagyok itt az első, akinek kötelességei vannak. Nincs joguk panaszkodni! Igaz, hogy beszüntettem az uzsonna-időt, de evvel szemben nem vesztenek semmit, mivel egy órával előbb távoznak ezután.

Charlot: Nem vagyunk igába kötött barmok! Szükségünk van egy kis lélekezetre is.

Martin: Ugyan, ugyan! Ez a levegő igazán többet ér, mint amit Arsène-nál szívhatnak.

Charlot: Ezt maga mondja!

Martin (ingerülten): Igen, én mondom! És hozzáteszem, hogy holnaptól kezdve tilos a műhelybe idegeneknek belépni!

Rodier: A vezetőinknek is?

Martin: Mindenkinek! A vezetők rendszeren már a kapuban elválnak maguktól s igazán nem fogják ezt rosszá néven venni. Arról meg vagyok győződve.

Blanchon és Rancin: Nem!

Petit Louis: Kérdés?!

Martin: Nem kérdés, hanem igaz. Én tudom csak, milyen veszélynek van kitéve ez a ház, ha idegenek, szájukban a cigarettával, szabadon járkálnak reggeltől estig. A raktár tele van gyulékony anyaggal. Én vagyok felelős mindenért, ami itt van.

Charlot: Milyen buzgó.

Martin: Végül nemcsak a tűzveszélyről van itt szó. A sok jövés-menésben a selymek, fonalak, szerszámok... egyszerűen eltűnnek, anélkül, hogy tudnám, hogyan?

Petit Louis: Mondja csak ki nyiltan, hogy mi loptuk el!

Charlot: Halljátok, gyerekek: tolvajnak tart minket!

Constant: Kutassanak ki távozáskor, ha gyanakszanak.

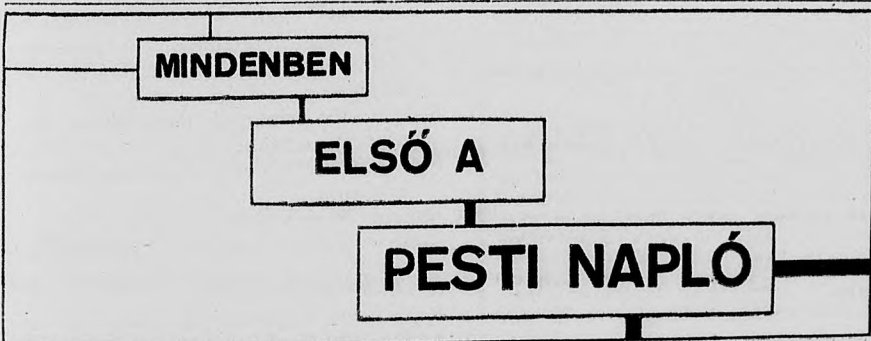
Blanchon (csúttítva azokat): Nem értették meg az egészet. Hiszen Martin úr nem magukat gyanúsítja.

Charlot: Akkor a maga feleségét.

Blanchon: Az én feleségem sohasem jön ide be!

Rancin: De az enyém sel

Charlot: Így csak Bicot-ra céloz,

mondja csak ki. Majd lesz gondunk rá, hogy megtudja.

Martin: Én senkit sem neveztem meg!

Petit Louis: Mindamellett megértettük!

Charlot: Csak mindenki olyan tisztességes lenne, mint Bicot!

Martin: Figyeljenek ide! Írtam Bonnamy úrnak. El fog ma jönni. Maguk előadják a panaszaikat és ha azt mondja majd, hogy nem jól tettem — meglátom mit teszek!

Charlot: Oh, ne féljen, igazat fog adni magának.

Martin (türelmét vesztve): Most már elég volt a fecsegésből. Dolgozzunk! (Az íróasztalához megy. Az általános csendben egy távoli toronyóra lassan négyet üt. Erre Charlot, Petit Louis, Constant és Rodier egyszerre abbahagyják a munkát.)

Martin: Mi az? Mit csinálnak?

Charlot: Hallotta, hogy négy óra van. Lemegyünk uzsonnázni.

Martin: Jól tudják, hogy a munka megszakítását megszüntettük!

Charlot: Úgy van! Mi azonban visszaállítjuk és kész!

Martin: Vigyázzanak! Ha engedelem nélkül lemennek, úgy nem is szükséges már, hogy újra feljöjjenek. Megértették!?

Charlot: Úgy? Az más! Akkor ne hagyjunk itt a munkaasztalon semmit sem heverni. (Mind a négyen összeszedik a szerszámaikat.)

Petit Louis: És elvonulunk — teljes fegyverzetben!

Rodier: Annál is inkább, mivel minden a miénk!

Martin (közbelép): Itt senmi sem a maguké. Hagyjának mindent a helyén.

Charlot: Hogyan fog ebben megakadá-

lyozni minket, erőszak nélkül?

(Egymás kezét tartva, megindulnak a kijárat felé, élükön Charlot-val.)

Martin: Majd meglátják mingyárt. (Az ajtó elé ugrik.)

Charlot (megállva): Közeledjék no... ha mer! (Kést ránt elő.)

Martin: Ah! Hát ezt is megtanulták már... Az más... Ez már a rendőrségre tartozik, majd ott megtanítják arra, hogy milyen jogaik és kötelességeik vannak. (Egy padot lök hirtelen az előre nyomuló Charlot elé, aki megbotlik benne s magával rántja Petit Louist is.)

Charlot: Az átkozott!...

Petit Louis (feltápáskodik): Ezért szorulsz még, disznó!

Martin (ezalatt kiugrik az ajtón, becsapja maga mögött a nehéz vasajtót és hallhatóan bezárja.)

(Pillanatnyi csönd.)

HATODIK JELENET

Voltak, Martin nélkül

Petit Louis: Meglógott!

Charlot (döngeti az ajtót): És idezárt minket, a piszok!

Rodier: Igaz, hogy rendőrért ment?

Petit Louis: Azt hiszem.

Constant: Mit mondasz majd neki?

Charlot: Ilyen kicsi az egész ügy... Úgy teszek majd, mint aki nem tudja, hogy miről van szó! Martint nem fenyegettem meg, csak vicceltem vele. Nem igaz?

Blanchon: És a kés... az is vice volt?

Charlot: Ha nem tart velem, csináljon azt, amit akar. (A szél erősen süvít az ablakon keresztül.) Nem röhögni-való, hogy ilyen időben kellett elmennie?

Roncín: Mit csinálunk most akkor, ha bezárják a műhelyt?

Petit Louis: Majd csak kinyitják, hiszen a miénk!

Roncín: Nem biztos!

Rodier: Messze van ide a rendőrállomás?

Constant: Nem is tudom.

Petit Louis: Legalább tíz percnire!

Rodier: Akkor ugyanannyi onnan ide is!

TOLNAI FRANCIA NYELVTANA

abszolút modern fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmas ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentes küldéssel 70 fillér. Megrendelhető a DELIBAB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Charlot: Na és? Már hosszúnak találok az időt? Nem először van, hogy magunkra hagy!

Roncín: De most más a helyzet.

Charlot: Ugyan, ne legyenek már ilyen birkák. Hiányzik talán már a harapása? Úgyis olyan, mint egy veszett kutya!

Roncín: Vannak hasznos kutyák is!

Charlot: A vakok kutyái.

Blanchon: A biblia is írja: „Szükségük vagyon a látókra azoknak, akik nem látnak...”

Roncín: Mégsem kellett volna minket itthagyni egyedül...

Charlot: Ne sírjon má' nem veszett még a maga kutyája. Visszajön az mindigárt társával, a másik kutyával.

(Hosszú szünet.)

Rodier: Hány óra van?

Constant: Fél öt múlt.

Rodier: Nem is hallottuk, mikor ütött.

Roncín: Mert ordítottatok! (Szünet.)

Rodier: Már sötét lehet. (Még világos van künn.) Ilyenkor szokta meggyújtani Martin a gázt...

Constant: Nem gyújtotta meg, mielőtt elment?

Rodier: Nem hiszem.

Constant: Ellenben megtudhatjuk, hogy sötét van-e már, vagy sem! (Főlk.) Vannak rá jelek... de nehezen tudnám ezt megmagyarázni... Ha odakünn volnék, rögtön megmondanám nekik... Különben, ha az ablakot kinyitom egy pillanatra, akkor is megtudom mondani... (Tapogatózva odaér az ablakhoz, egy erős szélroham visszavágja az az ablaktáblát. Innen kezdve állandóan zúg a szél. Pillanatnyi ijedt csend. Mind figyelnek.)

Charlot (felugrik, szinte magán kívül): Zárják el a gázlámpát! Megvan örülni? Ilyen időben kinyitni, a kályhában meg tűz ég! Fel akar itt mindent gyújtani? És aztán, mit használ magának az, hogy sötét van-e vagy világos?!

Constant (közben becsukja az ablakot és visszamegy): Azért nem kell úgy izgulni.

Petit Louis: Bezártad jól?

Constant: Azt hiszem! Már ahogy lehet ezt a rozoga vacakot.

Charlot: Ezért adták nekünk. Jó ez a vakoknak.

Petit Louis: Sohasem jó nyitott ablakhoz menni. Bec de Gaz mesélte egyszer, hogy a szállónkban is kibukott egy vak az ablakon. Talán a párkány volt gyöngye, vagy túlságosan kihajolt... Sohasem tudták meg az okát.

Constant: Lehet, hogy letaszították!

Petit Louis: Lehet!

(Mindjobban sötétedik. Kinos szünet.)

Rodier: Nem lenne jó, ha lármát csapnánk? József lenn van a raktárban és feljönne...

Simonnot (idegesen közbeváág): József nincs lenn... Martin elküldte...

Rodier: Tudom... de talán már visszajött...

Charlot: Megálljatok!... Majd megnézem... ott a telefon. (Odamegy és beszél.) Hé, József. (Hátra szól.) Ha a raktárban van, okvetlen felel. (Mind feszülten figyelnek.)

Petit Louis: Na?

Rodier: Nem felel?

Charlot: Nem!

Constant: Akkor teljesen egyedül vagyunk a házban.

Charlot: És aztán? Egyedül vagyunk...

(Szélsüvítés.)

Petit Louis: Hozzá ilyen időben. Még ha ordítanánk, akkor sem érne semmit. (Eközben Charlot visszatapogatózik a helyére, de nekimegy a kályhának és megégeti az ujjait. Fájdalmasan felordít.)

Mind (rémulten): Mi az? Mi az? Mi történt?!

Hölgyek jelszoa:

Jó árúkat olcsón vehetünk
Kevés pénzért csinosak lehetünk,
ha

KLEIN ANTAL

divatárúházában vásárolunk

Király u. 53 (Ahácfa u. sarok)

Charlot: Semmi... Ez az átkozott kályha... véletlenül hozzáértem... és megégetett.

Petit Louis: Inkább ülj le, és ne sétálj itt... jobb lesz, ha mindnyájan dolgozunk, vagy legalább is úgy tesszünk, mintha dolgoznánk. Legalább, ha jön a hé, dühös lesz, hogy Martin hiába zavarta.

(Szünet, egészen besötétedik. Egyszerre Simonnot énekelni kezd.)

Charlot: Elég volt már! Hallod? a gyávák énekelnek csak, hogy ne féljenek...

(A szél süvít, távolból egy toronyóra ötöt kong.)

Constant: Öt óra...

Rodier: Már vissza kellett volna régen jönnie.

Roncín: Figyeljete csak!...

Constant: Mi az? Jönnek?

Roncín (idegesen): Nem... De nem hallanak semmit?

Petit Louis: Mintha a Montrouge villamos trombitája szólna.

Roncín: Nem. Azt nem lehet idehallani...

Blanchon: Roncinnak igaza van! Azt hiszem, inkább a tűzoltók trombitája.

Charlot: És mit jelent ez?

Constant: Azt, hogy tűz van!

(Halvány vörös fény vetődik be.)

Petit Louis: A fontos, hogy itt ne legyen...

Rodier: Az borzalmas lenne.

Petit Louis: Megsülnénk, mint a csirkék.

Constant: Nem volna más hátra, mint leugorni a második emeletről az udvarba.

(A vörös fény mind erősebb, a trombitálás is.)

Roncín: Közelednek...

Rodier: Szóval itt van a közelben...

Constant: Talán mellettünk...

(A szélroham kivágja az ablakokat s az üveg csörömpölve törik össze.)

Charlot (felkiált): Szent Isten — itt a tűz...

Blanchon: De nem... nem... akkor éreznék a füstöt.

(Kívül zaj.)

Roncín: Nyugalom...

(Kívül megállnak a tűzoltók. Az eső zuhog.)

Charlot: Én mondom nektek, hogy itt van... (Füst tódul be.)

Roncín: Ha igaz volna... (Az ajtó felé ugrik, de elesik.)

Blanchon (követi): Ne veszítsük el a fejünket... Fiúk!

Charlot (ordítva): Meneküljünk...

(Kívülről mind intenzívebben hallatszik az égés, ropogás, és az oltás munkája. Szél.)

Petit Louis: Feszítsük ki az ajtót... (Mind odaugranak.)

Roncín: Igen, gyertek... (Feszítik.) De nem lehet, mert forró...

Charlot: Az ajtó izzik a lángtól. Segítségek!...

Rodier: Jaj ne nyomjatok, agyonnyomtok...

Constant: Eridj innen... (Tolakodnak.)

Petit Louis: Segítségek!... Segítségek!...

Constant: Én kiugrom... (Kiugrik az ablakon.)

Petit Louis: Szerencsétlen!... (Tumultus.)

Charlot: Eresszete... Nem ereszettek?! Úgy!... (Előkapja a kését és csapdos vele a bizonytalanba.) Nesztek... Mindenki magáért...

Blanchon (akit megszúrt): Ja... aj... (Összeesik.)

(Erre örült pánik tör ki, egymást markják az ajtó előtt. Céltalan hadakozás Közben ilyen ordítások.) Nesze... Ne hagyj... Segítségek!... Vér... Eressz... Jaj nekem... Te-e... Végem van... Megégünk...)

(Kívül lobogó láng tör fel. Vad tűz, a vörös fény élesen bevilágítja a műhelyt. A vasajtó vörösen izzik és a vakok hullái és ájult teste lassan egymásra tornyosulnak az ajtó előtt...)

(FÜGGÖNY.)

Szenes ember nyolcvan tréfája

Irt: SZENES BÉLA

Ára bérmentve 90 fillér. Megrendelhető: a „Délibáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Szerkesztői üzenetek

Az olvasók köréből nap-nap után egész tömeg olyan kérdés érkezik, amely válaszra szorul. Csak olyan levelekre küldünk választ, amelyekhez mellékelve van egy megcímezett és felbélyegzett levélboríték. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: a „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

R. Sándor, Segesvár. Radnay Miklós: I. Orly uca 8. Dr. Rényi Aladár: V. Géza uca 5. Bródy István: VII. Klauzál uca 16. — **Többeknek.** Mátrai Sándor nem ügyelője, hanem színesztágya a Talkie Kabarének. Nagyon tehetséges. — **M. Sándor.** A novella, témája miatt nem nekünk való. Emellett több súlyos stílári és szerkesztési hibát követett el. Irjon továbbra is szorgalmasan a helyi lapokba és — mondjuk — egy esztendő múlva ismét szívesen elolvassuk beküldendő írásait. — **Sz. Andor.** Beküldött két színházi verse nagyon hanyag munka. Kár, mert ha jobban ügyelne a verse-

lés szabályaira és gondosabban írna, több reménnyel kísérhetné meg költeményeinek elhelyezését. — **Václ.** Az Elza kisasszonyban nem játszott Paul Wegener, a szóbanforgó szerepet Albert Bassermann alakította. — **Ideállista.** Beregi Oszkár 1887 január 24-én, Budapesten született. Igen. Özeveg, felesége nemrégiben halt meg. — **Mozirajongó.** Mya May már nem filmezik, de azért jelentős szerepet játszik férjével együtt a berlini filmvilágban. — **Északi.** Lars Hanson svéd származású. Amerikából visszatért Londonba, ahol a British Internationalnál filmezik. Igen. Lillian Gish-nek volt a partnere. — **Kalifornia.** Lukács Pál ma már szép sikerrel szerepel az amerikai filmekben és ezért nem hisszük, hogy mostanában visszatérne a Vígszínházhoz. **Nős.** — **Kíváncsi kisleány.** Rina de Liguoro játszotta a női főszerepet. Olasz asszony. Nem hercegnő, hanem grófnő. Mosjoukine most állandóan Berlinben filmezik és nem tér vissza Amerikába. — **Bakfis 8500.** Somlay Arthur címe: Személynök uca 9. Fedák Sári is a Személynök uccában lakik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetési áraink a következők: Minden szó egyszeri beiktatása 10 fillér. Az első és minden vastagon szedett szó duplán számít, a legkisebb hirdetés, mely 10 szóból állhat 1 pengő 10 fillér. A hirdetések díja póstabélyegben is beküldhető. Vidéki hirdetőinket kérjük, ha póstautalványon küldik a pénzt, a hirdetés szövegét olvashatóan írják az utalványszelvényre. — Jelíges leveleket csak a megfelelő nyugta ellenében adja ki a kiadóhivatal.

HÁZASSÁG

28 éves jobb állásban levő fiatal ember nőstülne. Elvenne hozzáillő leányt vagy asszonyt vallás-különbség nélkül. Teljes címmel ellátott leveleket „Párizs 1930” jellegre a kiadó továbbítja.

Feleségül venne szép magas keresztény, jellemes hivatalnokleányt jó állásban levő tisztviselő. Választ „Szívét-szívért” jellegre a kiadóba kérek.

Jó esaládból keresek hitvestársat némi hozománnyal. Nagy válalat tisztviselője vagyok. Választ „Huszonkilenc éves” jellegre a kiadóba kérek.

Komoly, munkaszerető, józan-életű jobb iparos vagyok, olyan feleséget keresek, aki boldog otthonra vágyik. Hozomány lehet szerény üzlet vagy 3-4 éven át támogatás. Fényképpel ellátott leveleket „Barna vagy szőke” jellegre a kiadó továbbítja.

Jó esaládból való elvált uriaszszony, akire szép örökség vár, komoly uriember ismeretségét keresi házasság céljából. Benő-sülés lehetséges. Teljes című levelek „Szerencsés ember” jellegre a kiadóba kéretnek.

TÁRSULÁS

30.000 pengővel keresek társát Magyarországon eddig nem gyártott autohoz szükséges vegyianyag gyártásához. Érdeklődőknek részletes információt adok. „Külföldi szabadalom megszerzés” jellegre a kiadóba.

Budapesti jól menő fűszerüzlet-hez és pékséghez keresek társat 15-20 ezer pengővel. Szívesen érdeklődők irjanak „Régi cég” jellegre a kiadóba.

ALKALMAZÁS

Sofőr fizetés nélkül, részese-désre és ellátással vállalta vidéki berautófuvarozást. Választ „Megbízható vezető” jellegre a kiadóba kér.

Utazók akik autóval akarnak szeptember 1-től vidékre járni, irjanak a kiadóba. „Hárman négyen összeállunk” jellegre.

KÜLÖNFÉLE

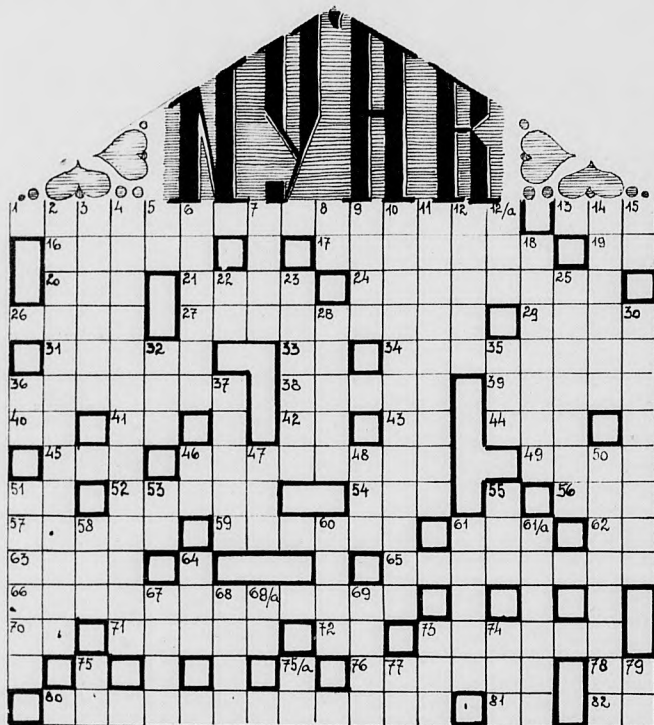
120 taggal rendelkező egyesület keres clubhelyiséget, lehetőleg budai belterületi vendéglőben. Választ „Csüttörtök vagy péntek estére” jellegre a kiadó továbbítja.

ADÁS-VÉTEL

Balaton mellett teljesen jókárban levő 2 nyaraló, családi okok miatt jutányosan, esetleg külön-külön is eladó. Érdeklődők irjanak „Előnyös vétel” jellegre a kiadóba.

Amatőr gyűjtő venne régi porcellánokat, hollandi festményeket és órákat. Ajánlatokat, „Gyűjtő” jellegre a kiadóba kér.

Kis fejtörő — nagyoknak *

Vízszintes sorok: 1. Nyári tészta 13. Nyelvtani fogalom 16. Fájdalmas betegség 17. Van nagy... a Balaton felé, ha fellép a kánikula 19. Bányászszák 20. Frizura fonetikusan 21. Azonos mássalhangzók 24. A trambulín is az 26. Élőlényben van 27. Nem örül a férj, ha k. neje így viselkedik a nyaralás alatt 29. Kugli 31. Virág 33. „T”-vel régi pénzünk rövidítése 34. Mindenkihe beleköt 36. Ilyen tag is van 38. Régi egyiptomi uralkodó 39. Az állatok pincére 40. Kötőszó 41. Multidő ragja 42. Az ezüst kémiai jele 43. Pénz eleje és vége 44. Vadász ige 45. Ilyen pont is van (vasútnál) 46. Felöntött a garatra 49. Gyermekek mondja a nőnek 51. Éktelen van 52. Nyáron sok fagy belőle 54. Egy szó a „Halotti beszéd”-ből 56. „E”-vel tűz teszi 57. „... vincit amor” (mindent legyőz a szerelem) 59. Asztalterítő 61. Művészet latinul 62. Mássalhangzó fonetikusan 63. A Nemzetiben adták 65. Nem divatos alak 66. Hús és tészta 70. Zirc eleje és vége 71. Itt futották 1730-ban az első Derby-t 72. Személyes névmás 73. Gazdasági tisztviselő 76. Sok asszonynak egész... ba kerül a nyaralás 78. A feleségem 80. Szegény egyedül búsul (?) most odahaza 81. Összetett mássalhangzó 82. Vigyáz.

Függőleges sorok: 2. Nyári tészta 3. Az újságíró rendszerint... ja cikkeit (2 szó) 4. Nyári

eledel (uborkasalátával) 5. A holdat ugatja 6. Buzdít 7. Angol város 8. Szent rövidítése 9. Nap ellen véd 10. Most friss főzelék készül belőle 11. Illatos virág 12. Olasz királynő 12/a. Képző 14. Ünneplő férfiselejt (egy betű hiányzik) 15. Azonos mássalhangzók 18. Nem kellemes, ha így ég a lámpa 22. Sír 23. Püspök vezetékeve 25. Akinek orvos rendelt a nyaralást 28. Európai főváros 30. Katonaszó védi 32. Bibliai alak 35. Főzelék 36. Görög betű 37. Apró gyerekek iskolája 46. „R”-el betegség 47.

Kisközség Somogy vármegyében 48. Felémet hang 50. Ez lesz sok nagydíakból a szünet alatt 51. Felköszöntő 53. Fordított névelő 55. Szegény németül 58. Idegen tagadószó 60. Kártyás ige 61. Fém 61/a. Aki szorgalmasan, gyorsan dolgozik 64. Azonos mássalhangzók 67. Beteget gondoz 68. Mózes 5. könyvének neve (héber) 68/a. Személyes névmás 69. Van egy pupu, két pupu, sőt több 73. Nem úgy 74. Van ilyen hal is 75. Kerget 75/a. Szelid vad 77. = 42. vízszintes 79. Lükket és folydogál.

A 30. számban között keresztrejtvény megjelölése. Vízszintes sorok: 1. Ferenc József renndel 18. Életében sokat távol 19. Ma 20. Tl 21. Üde 22. Ad 25. Ale 27. Ro 28. Bdg (Bódog) 29. Bak 30. Viz 32. Irt 34. Szó 36. Ave 37. Az 38. Id 38a Korán 39. Botos 41. Odöng 42. Oda 43. Aradi 44. Rén 45. Űz 48. La 49. Mintázásán 54. Van 56. Bök 57. Tíz 58. És 59. Ida 60. Élő 61. Sav 63. Táv 64. Ott 66. Prometheus 70. Ad 72. Nl 73. Dió 74. Ár 75. Utrakel 79. Gr. Andrassy Gyula. Függőleges sorok: 1. Fél a baba 2. El 3. Remeket alkotott 4. Eta 5. Né 6. Ebt (TBE) 7. Jel 8. Ön 9. Zsúri döntése 10. Sodor 11. Eke 12. Fa 13. Rt. 14. Eta 15. Nád 16. Dv 17. Domborművet 17/a El 24. Igény 26. Lavor 30. Vasi 31. Iz 33. Tegez 34. Sió 35. Óha 38. Idén 40. Oda 41. Őriz 46. Zala 49. Mi 50. Ásatás 51. Si 52. Ad 53. Na 55. Növel 56. Bronz 62. Vers 65. Tl 66. Pia 67. Rón(a) 68. Mer 69. Sög 70. Arú 71. Dal 73. Dr. 76. Ty 77. Ka.

Angol nyelvtan

kezdők számára. Ara bérmentve 70 fillér. Megrendelhető: a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány ucca 12

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben halt meg IV. Károly magyar király.
2. Ki volt I. Napoleon második felesége és melyik évben volt az esküvőjük?
3. Ki volt Mátyás király törvénytelen fia?
4. Ki a keszthelyi „Georgikon” megalapítója?
5. Ki a távirójelek feltalálója? Milyen nemzetiségű?
6. Ki a Lourdes, Rome, Paris c. regények szerzője? Milyen összefüggésben van vele a 1840. évszám?
7. Milyen magas a newyorki kikötő szabadságszobra?
8. Ki volt a „bresciai hiéna” és miért kapta ezt a nevet?
9. Ki volt a bécsi opera első lírikus tenoristája?
10. Melyik évben indult meg a magyar légt forgalom?
11. Melyik évben követtek el bombamerényletet a budapesti erzsébetvárosi demokratákör ellen és hány emberéletet követelt.
12. Ki a „Vasgyáros” című regény szerzője és milyen összefüggésben van vele az 1848. évszám.
13. Mi volt Tompa Mihály azon ódájának címe, melyért több hónapi fogságot kellett ártatlanul elszerveznie.
14. Ki a logaritmustáblázat feltalálója?
15. Ki az eufón feltalálója?
16. Ki a magyar tűzoltóügy megalapítója?
17. Ki volt Budapest első alpolgármestere?

BETŰPÓTLÓREJTVÉNY

Kezdőbetűk helyesen pótolva és függőlegesen olvasva, a nyárral kapcsolatos három aktuális szavat adnak.

—éj	—ör
—va	—aj
—ag	—ri
—nt	—ép
—ák	—en
—öz	—da
—rú	—át
—ok	—él
—ár	—ün
—ra	—da
—öt	—án
	—lő
	—ip

BETŰREJTVÉNYEK

Gózfürdő Izapfűrdő bi	
n=h o	é=ó z Balaton
RM	—, j=i dddd idegen pénz S
H ₂ O I	si si m é n
Ven T	—g bő Leányka
motor kerék kocsi kerék	„Magyarokhoz” e Y
e u	d d Ilonka lak

A 29. számban közölt rejtvények megfejtése

Amiről mindenki beszél. 1. 1793. Danton. 2. 1843-ban. 361 m. hosszú 18 év alatt készült el. 3. Fótújfalu (Fót mellett). 1922-ben. 4. 1925-ben merényletnek esik áldozatul. 5. XVIII. Lajos 6. II. Rákóczi Ferenc. 7. II. Sylvester pápa. 1000-ban. 8. Beethoven Lajos. † 1827-ben. 9. Olbers Henrik Vilmos német csillagász. 10. 1871. 11. Speckbacher József tiroli szabadsághős. 12. Rafael Santi. 13. 1856. 14. Ágai Adolf. 15. Descartes René.

Betűrejtvények. Kottatartó. Sétatér. Söröskanecsó. Uszóverseny. Fényképfelvételek. Annabál.

Betűösszeállítás rejtvények. Hegymászás. Napfürdőzés. Autótúra.

Betűpótlórejtvények. Puderpamacs. Száji pipító. Parfümösüveg.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány ucca 12

Szerkeszti: POGÁNY JÓZSEF

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ-
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma:
József 423-39 és József 423-50

Délibáb

Megjelenik minden szombaton

Orsolya Böske (Toth Margit felvétele)